

Fakulta zemědělská
a technologická
Faculty of Agriculture
and Technology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH FAKULTA ZEMĚDĚLSKÁ A TECHNOLOGICKÁ

Katedra krajinného managementu

Diplomová práce

Zaniklé obce Šumavy, jejich historie a současnost

Autorka práce: Bc. Musilová Žaneta

Vedoucí práce: Ing. Koupilová Monika, Ph.D.

České Budějovice
2022

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Zemědělská fakulta

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Žaneta MUSILOVÁ
Osobní číslo: Z20456
Studijní program: N4106 Zemědělská specializace
Studijní obor: Pozemkové úpravy a převody nemovitostí
Téma práce: Zaniklé obce Šumavy, jejich historie a současnost
Zadávající katedra: Katedra krajinného managementu

Zásady pro vypracování

Práce se bude skládat z literární rešerše a praktické části.

Literární rešerše bude obsahovat:

Příroda a krajina Šumavy.

Historický vývoj osídlení Šumavy.

Praktická část bude obsahovat:

Vymezení zájmové oblasti pro zmapování zaniklých obcí.

Popis vymezené oblasti z hlediska přírodních podmínek a aktuálního stavu osídlení.

Vytvoření digitální mapy zákresu zaniklých obcí.

Popis historického stavu jednotlivých obcí a důvodu jejich zániku.

Porovnání půdorysu zaniklých obcí s aktuálním stavem.

Rozsah pracovní zprávy: 50 stran textu

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

Blažek, P. a Kubálek, M. (2008). Kolektivizace venkova v Československu 1948-1960 a středoevropské souvislosti. Dokořán, Praha. ISBN 978-80-7363-226-7.

David, P. a Soukup, V. (2017). Šumava. Universum, Praha. ISBN 978-80-242-5924-6.

Kintzl, E. a Fischer, J. (2015). Zmizelá Šumava. Kniha Zlín, Zlín. ISBN 978-80-7473-297-3.

Kučera, Z. (2019). Šumava a Bavorský les na starých mapách. Starý most, Plzeň. ISBN 9788076400016.

Lakosil, J. (2014). Šumava krásná i smrtelá. Mladá fronta, Praha. ISBN 9788020434814.

Zavřel, P. a Anděra, M. (2003). Šumava – příroda, historie, život. Miloš Uhlíř – Báseň, Praha. ISBN 80-7340-021-9.

Časopis Šumava

Vedoucí diplomové práce: Ing. Monika Koupilová, Ph.D.
Katedra krajinného managementu

Datum zadání diplomové práce: 23. března 2021

Termín odevzdání diplomové práce: 15. dubna 2022

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚLÉSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentská 1668, 378 01 Česká Budějovice

Petr Bartoš

doc. RNDr. Petr Bartoš, Ph.D.
děkan

Pavel Ondr

doc. Ing. Pavel Ondr, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 23. března 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem autorem této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Českých Budějovicích dne

.....
Podpis

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá tématem zaniklých obcí Šumavy. Práce je nejprve zpracována literární rešerší, ve které se v jednotlivých kapitolách popisuje průzkum Šumavy – poloha a rozloha, geologie, pedologie, fauna a flóra, hydrologie, podnebí, regionální členění reliéfu, turistika a ochrana přírody. Dále je zde zmíněna kapitola o historii Šumavy a jejím osídlení a následně ještě část o vojenských újezdech na Šumavsku, konkrétně o Boleticích a bývalém vojenském újezdu Dobrá Voda.

Na literární rešerši navazuje kapitola stanovení cílů práce a následně metodika, ve které je zhodnoceno vybrané území pro praktickou část a popsání zvolené metody práce.

V závěrečné fázi je sepsána historie vybraného území a následně je v programu ArcMap zmapováno území se zaniklými obcemi a osadami bývalého vojenského újezdu Dobrá Voda. Posledním bodem práce je zhodnocení a podrobnější popsání historie třech vybraných zaniklých obcí a osad společně se zhodnocením a porovnáním vývoje land usu v letech 1950, 2000 a 2021.

Klíčová slova: Šumava, vojenský újezd Dobrá Voda, zaniklé obce, zaniklé osady, land use, Prášily, Hůrka, Zhůří.

Abstract

This diploma thesis deals with a topic of abandoned villages of the Bohemian Forest. The thesis is first processed by literary research, which describes the Bohemian Forest research in individual chapters – location and area, geology, paedology, fauna and flora, hydrology, climate, regional relief structure, tourism and nature protection. There is also a chapter on the history of the Bohemian Forest and its settlement, and subsequently a section on military districts in the Bohemian Forest region, specifically Boletice and the former military district Dobrá Voda.

The literature research is followed by a chapter determining the goal of the thesis, and subsequently methodology, in which the selected area for the practical part, and methods of the thesis, are evaluated.

In the final phase of the work, history of the selected area is drawn up, and then the area with abandoned villages and settlements of the former military district

Dobrá Voda in the ArcMap program is mapped. The last point is an evaluation and a more detailed description of history of the three selected abandoned villages and settlements, together with an evaluation and comparison of the development of land use in the years 1950, 2000 and 2001.

Keywords: the Bohemian Forest, military district Dobrá Voda, destroyed village, destroyed settlement, land use, Prášily, Hůrka, Zhůří.

Poděkování

Děkuji paní doktorce Monice Koupilové, vedoucí mé diplomové práce, za její trpělivost, ochotu a odborné rady. Dále bych chtěla poděkovat za ochotný přístup zaměstnanců informačních center v šumavských obcích, kteří mi byli nápomocni při hledání odborné literatury.

Obsah

Úvod	11
1 Literární rešerše	13
1.1 Poloha a rozloha Šumavy.....	13
1.2 Geologie.....	13
1.3 Pedologie.....	14
1.4 Fauna a flóra.....	14
1.5 Hydrologie	15
1.6 Podnebí	16
1.7 Regionální členění reliéfu Šumavy	17
1.7.1 Šumavské pláně.....	17
1.7.2 Železnorudská hornatina.....	17
1.7.3 Trojmezenská hornatina.....	17
1.7.4 Boubínská hornatina.....	17
1.7.5 Želnavská hornatina.....	18
1.7.6 Vltavická brázda.....	18
1.8 Regionální členění reliéfu Šumavského podhůří	19
1.8.1 Svatoborská vrchovina	19
1.8.2 Vimperská vrchovina.....	19
1.8.3 Prachatická hornatina	19
1.8.4 Českokrumlovská vrchovina.....	20
1.9 Turistika.....	20
1.10 Ochrana přírody	20
1.11 Historie Šumavy	23
1.11.1 Nejstarší osídlení	23
1.11.2 Stezky.....	23
1.11.3 Města a hrady.....	23

1.11.4	Králováci	24
1.11.5	Sklářství.....	24
1.11.6	Poválečné vysídlení Šumavy.....	25
1.12	Vojenské výcvikové prostory	25
1.12.1	Vojenský újezd Dobrá Voda	26
1.12.2	Vojenský újezd Boletice.....	27
2	Cíl práce	29
3	Metodika.....	30
3.1	Materiál.....	30
3.1.1	Lokalizace území.....	30
3.1.2	Průzkum oblasti Prášíl	32
3.2	Metody.....	35
3.2.1	Výběr území.....	35
3.2.2	Podklady a sběr dat.....	35
3.2.3	Terénní průzkum	35
3.2.4	Zpracování materiálu a tvorba mapových podkladů	35
3.2.5	Tvorba land usu a výpočet výměr ve vybraných lokalitách	36
3.2.6	Tvorba grafických výstupů	37
3.2.7	Vyhodnocení dat	37
4	Výsledky.....	38
4.1	Historie vybraného území - Prášílsko.....	38
4.1.1	Předválečná léta.....	38
4.1.2	1910 – 1946 – Období světových válek	39
4.1.3	1946 – současnost.....	39
4.2	Obce a osady na území bývalého vojenského újezdu Dobrá Voda.....	40
4.3	Osada Hůrka.....	50
4.3.1	Historie osady.....	50

4.3.2	Současný stav	52
4.3.3	Zhodnocení vývoje land usu v osadě Hůrka.....	54
4.4	Obec Zhůří	59
4.4.1	Historie obce	59
4.4.2	Současný stav	61
4.4.3	Zhodnocení vývoje land usu v obci Zhůří	63
4.5	Obec Prášíly	68
4.5.1	Historie obce	68
4.5.2	Současný stav	70
4.5.3	Hodnocení vývoje land usu v obci Prášíly.....	74
5	Diskuze.....	80
	Závěr.....	83
	Seznam použité literatury	84
	Seznam obrázků	94
	Seznam tabulek.....	96
	Seznam příloh.....	97
	Přílohy.....	98

Úvod

Šumava je oblast, která je pro Českou republiku cenná nejen faunou a flórou, přírodními památkami, jezery a řekami, ale také bohatou historií. Šumava byla rájem sklářských hutí, než ji postupem času začala nahrazovat těžba dřeva pro prodej do vnitrozemí nebo ciziny. S touto činností se pojí vznik unikátních staveb, a to konkrétně vznik plavebních kanálů: Schwarzenberského, Vchynicko-tetovského a plavebního kanálu na Kaplickém potoce. Díky výrobě skla byla na Šumavě poptávka po pracovní síle, která se usazovala v blízkosti skláren, a jelikož šumavské sklo bylo velmi kvalitní a jedno z nejlepších, byla tak možnost sklářské hutě rozšiřovat, a tím se rozrůstaly i stavěly nové osady nebo obce. V těchto osadách a obcích žilo jak obyvatelstvo německé národnosti, tak české.

Od doby, kdy se začaly na Šumavě rušit sklářské hutě a začaly se ve velkém těžit Šumavské lesy, došlo v důsledku této změny k úbytku osídlení a oblasti se již tak nerozvíjely a životní standard obyvatel obcí a osad nebyl již takový, jako při výrobě a vývozu skla.

Rapidní pokles obyvatel na Šumavě nastal koncem 2. světové války, kdy bylo německé obyvatelstvo odsunuto na základě vyhlášení Benešových dekretů. Jelikož zde žilo mnoho Němců, oblast zůstala velmi opuštěná. Český lid nejevil tak veliký zájem o nastěhování se do této oblasti, byla tedy dosídlena reemigranty, ale i přes to zůstalo mnoho domů v osadách a obcích opuštěných a staly se tak obětí rabování.

Další velká rána pro osídlení nastala kolem roku 1950, kdy se na Šumavě vybudoval vojenský újezd Dobrá Voda a Boletice. Tyto dvě místa měla sloužit jako výcvikový prostor pro armádu ČSR. Tím opět osídlenci museli osady a obce, které spadaly do vyznačených oblastí pro VÚ, opustit. Domy v osadách a obcích sloužily jako terče pro střely a nezbylo z nich nic víc než trosky, které postupem času prorůstaly travou a křovinami. Některé stavby byly zachovány a špatnému osudu se vyhnuly. Jednalo se buď o velké stavby, kde bylo možno ubytovat vojáky nebo například kostely, které pro svou výšku sloužily jako pozorovatelný nebo se v nich ukládala munice.

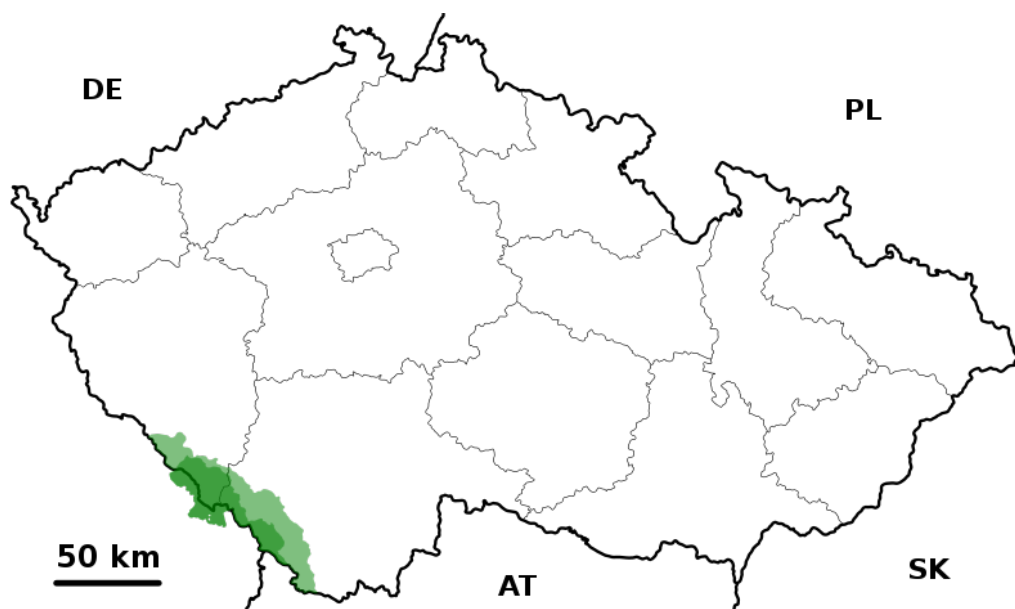
Díky vojenským újezdům došlo k zániku mnoha krásných míst, osad a obcí, do kterých se ve většině případech již život nevrátil. VÚ Dobrá Voda byl zrušen roku 1991 a VÚ Boletice platí dodnes. Po oblasti bývalého VÚ Dobrá Voda je nutnost

opatrnosti v pohybu a chůze se doporučuje jen po vyznačených trasách, jelikož se na tomto území nachází mnoho nevybuchlé munice.

1 Literární rešerše

1.1 Poloha a rozloha Šumavy

Národní park Šumava a chráněná krajinná oblast Šumava je největší chráněné území v jihozápadní části ČR s rozlohou 1 677 km². Jedná se o pohoří, které se rozprostírá na hranici a příhraničí České republiky, Rakouska a německého Bavorska (Hauner et al., 2019). Šumava byla dříve známa pod názvem lesnaté pohoří (Kindlmann et al., 2012). Vedle lesnatého pohoří se jí také nazývalo latinským názvem Silva Gabreta, což znamená v překladu hustý porost nebo se nazývala také německy Böhmerwald, v překladu Bójský les. Nynější český název Šumava je zřejmě odvozen od slova šuma, což znamená hvozd neboli hustý les (Šantrůčková et al., 2010).

Obrázek 1.1.: Území Šumavy (Zdroj: www.wikipedia.org)

1.2 Geologie

Z hlediska geologie je Šumava tvořena dvěma základními geologickými jednotkami, a to moldanubikem a moldanubickým plutonem (Albrecht, 2003). Šumavské moldanubikum se považuje za jedno z nejvýznamnějších oblastí, kde se nachází zlato v krystalinických jednotkách Českého masívu (Babůrek et al., 2006). Z hornin je Šumava tvořena rulovitou a žulovitou horninou a řadí se k nejstarším u nás (Kočárek a Novák, 1967). V oblasti Prachaticka, Vimperska a Volarska se nacházejí bělavé pararuly granulitového komplexu. Na Sušicku se vyskytují biotitické pararuly s vložkami vápenců, ve kterém vznikla největší šumavská jeskyně a názvem Strašinská. Královský hvozd je tvořen svory a svorovými ruly a Klatovsko z žuly

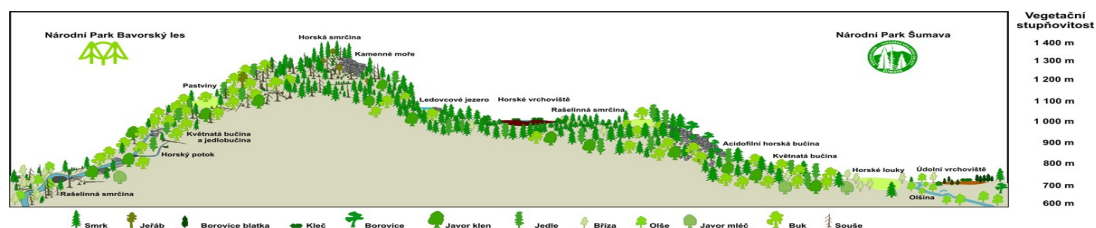
Středočeského plutonu. Žulovité horniny se nacházejí ve středu Šumavy. V okolí Srní je to žula biotitická neboli srnská, v oblasti Strážného biotický granodiorit, Plechý je složen z dvojslídne světlé žuly a Želnavské hory jsou formovány amfibolickou – biotickou žulou. Šumava byla v dřívějších dobách známa pro své nerostné bohatství. Těžilo se zde a rýžovalo zlato, vápenec a žula. Aktuálně je tato oblast na nerostné suroviny velmi chudá (Melicharová et al., 1973).

1.3 Pedologie

Šumava je horská oblast, ve které se vyskytuje zejména kyselý půdotvorný substrát (Chábera, et al. 1987). Na území Šumavy se nacházejí zejména v nižších polohách do 800 m.n.m. kambizemě. V nadmořské výšce 1000-12000 m.n.m. se vyskytují kryptozoly a v oblasti nad 1200 m.n.m. podzoly. Zajímavostí je, že se na Šumavě objevují semihydromorfní půdy - pseudogleje, stagnogleje, fluvizemě nebo gleje, které jsou vázané na terénní deprese a dochází zde k uvíznutí a dlouhému stání povrchové vody. Dále se zde nacházejí organozemě a rankery, které se vyskytují na vrcholech skal (Melicharová et al., 1973).

1.4 Fauna a flóra

Na území CHKO Šumava roste více než 1 200 druhů flóry. Šumava patří do středoevropské lesní květeny (Zatloukal et al., 2000). Převažuje zde zejména lesní společenstvo, kde se vyskytuje méně zastoupených druhů s větším počtem jedinců. V pravěku i středověku pokrýval Šumavu prales neboli Hercynský les, který byl tvořen smrkem, bukem a jedlí. Původní výskyt z hlediska dendrologie má na Šumavě smrk, který dorůstá výšky až 50 metrů a svou výbornou kvalitou a rezonancí nachází vytěžené dřevo uplatnění i při výrobě hudebních nástrojů. Dnešní smrkové lesy byly uměle vysazovány v 18. a 19. století. Lesy v oblasti plání mají pralesový ráz stejně jako v oblasti Lipky aj. V podhůří se střídají lesy se zemědělskou půdou. Z křovin je zde zastoupena brusnice borůvka, zimolez černý nebo líska obecná (Melicharová et al., 1973).

Obrázek 1.2: Dendrologie na Šumavě (Zdroj: www.npsumava.cz)

Z lesní zvěře se zde vyskytuje srnec obecný, jelen evropský, prase divoké, liška obecná a další. (Melicharová et al., 1973).

V oblasti Jeleního Vrchu se do roku 1856 vyskytoval medvěd a na Vimpersku do roku 1891 vlk. Poslední medvěd na Šumavě byl zřejmě zastřelen 14.11.1856. Tohoto medvěda, tedy v tomto případě medvědice nechal zastřelit kníže Jan Adolf, aby se nestala kořistí pro pytláky. Ale o opravdu posledním medvědu na tomto území se vede mnoho spekulací, jelikož existuje mnoho historek o spatření medvěda na Šumavě (www.hnutiduha.cz).

Z šelem se zde nachází rys ostrovid, který je přísně chráněný. Z ptactva například tetřev hlušec, tetřívka obecná, datlík tříprstý a kos horský. Při vodních tocích můžeme narazit na vydru říční a z ryb na pstruha obecného, mihule potoční, vranku obecnou... nebo z mlžů na celoevropsky chráněnou perlorodku říční a velevruba nadmutého. Z obojživelníků se zde hojně vyskytuje ohrožený mlok skvrnitý a čolek obecný (Melicharová et al., 1973).

1.5 Hydrologie

V oblasti Šumavy se nachází mnoho potoků, říček, řek a pramenů, které jsou zahrnuty do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) podle zákona č. 138/1973 Sb., o vodách. Většina území Šumavy spadá pod povodí Labe, jen Železnorudská kotlina je odvodňována do řeky Dunaj (Zatloukal et al., 2000). Na Šumavě při jihovýchodním svahu Černé hory pramení Černý potok, kterému se od území Kvildy říká Teplá Vltava. V ploché kotlině pod Novou Pecí je voda zadržována v Lipenské přehradě o délce 44 km, šířce až 16 km a výškou hráze 25 metrů. Velká část Šumavy je odvodňována řekou Otavou, která pramení jako Luzný potok pod Luzným. Luzný potok se pod oblastí Modravý nazývá Modravský potok a dále se používá název Vydra. Otava vzniká soutokem řeky Vydry a Křemelné pod Čeňkovou pilou. Královský hvozd odvodňuje řeka Úhlava, na které byla vystavěna přehrada, která má funkci zásoby pitné vody pro město Klatovy. Jihovýchod území je odvodňován přítoky Otavy a Vydry (Melicharová et al., 1973).

Na Šumavě se nachází 8 jezer, které jsou ledovcového původu. Černé, Čertovo, Plešné, Prášílské, Laka, Roklanské, Velké Javorské a Malé Javorské. Tři se nacházejí na území NP Šumava, dvě na území CHKO Šumava, jedno v NP Bavorský les a dvě v chráněném území Naturpark Bayerischer Wald (Vrba et al., 2016).

V šumavských lesích se nacházejí také uměle vytvořené vodní nádrže, které sloužily zejména jako zásobárna vody pro plavební kanály, kterými se plavilo vytěžené dřevo. Příkladem kanálu je Schwarzenberský kanál nebo Vchynicko-tetovský plavební kanál (Anděra et al., 2003). Výstavba kanálů začala v 2. pol. 18. století. Vchynicko-tetovský kanál se nachází na Modravě a v Srní, Schwarzenberský kanál na jihu Šumavy.

Vchynicko-tetovským kanálem se ročně plavilo kolem 50-60 tisíc m³ dřeva. Poslední plavba zde byla v roce 1958 (Nedvěd a Voděrová, 2009).

1.6 Podnebí

Dle klimatického členění se Šumava zařazuje do chladné oblasti středoevropského typu podnebí. Průměrná roční teplota se pohybuje v nadmořské výšce 750 m.n.m. kolem + 6,0 °C a v nadmořské výšce 1 300 m.n.m. + 3,0 °C (Strnad, 2003). Teplotní rekord v kladných hodnotách padl roku 1983 s teplotou 36,8 °C. Naopak teplotní rekord, který dosáhl záporné hodnoty nastal 30.1.1987 v Jezerní slati, kdy byla naměřena teplota - 41,6 °C (www.cestujemesumavou.cz). Nejchladnějším měsícem je leden s průměrnou teplotou ve vysokých polohách až - 5 °C. Nejteplejším měsícem je červenec, kdy teploty průměrně dosahují až + 17 °C na Strakonicku a + 12 °C na Pláních. V měsíci září se na Šumavě objevují první mrazíky, které přetrvávají až do května. Z tohoto údaje vyplývá, že vegetační doba je zde velmi krátká.

V zimním období, se zde objevuje teplotní inverze. V polohách nad 900 - 1 000 m.n.m. je obloha jasnější a teplota vyšší než v místech, které jsou níže položené, kde je mrazivo a častý výskyt mlh. Sníh na Šumavě zůstává v kotlinách cca 50 dnů a ve vysokých polohách průměrně 150 dnů. Při výjimečných případech zde sníh zůstává až 200 dnů v roce a výška sněhové pokrývky bývá většinou 40-150 cm (Melicharová et al., 1973).

Větrné bouře se zde vyskytují 30-35 dní za rok a vítr fouká západní – jihozápadní s průměrnou rychlostí 5-8 m/s a maximální rychlostí 130-153 m/s. Relativní vlhkost vzduchu se průměrně pohybuje kolem 80 %. Minimální úhrn srážek je 800-900 mm a maximální úhrn srážek je 1 600 mm na Březníku (www.npsumava.cz).

1.7 Regionální členění reliéfu Šumavy

Z hlediska regionálního členění reliéfu ČR se Šumava řadí mezi provincie České vysočiny, Šumavská subprovincie, ve které oblast Šumavské pahorkatiny lze rozdělit na 4 celky: Šumavské podhůří, Novohradské hory a Novohradské podhůří (Dohnal, 2011).

1.7.1 Šumavské pláně

Jedná se o mírně zvlněný až plochý povrch s rozlohou 2 407 km² a s průměrnou nadmořskou výškou 634 metrů. Pláně se člení na pět geomorfologických okrsků. Kochánovské pláně, Kvildské pláně, Javornická hornatina, Svojská hornatina a Knížecí pláně. Nejvyšší body Šumavských plání jsou Libín (1094 m.n.m.), Klet (1087 m.n.m.), Kamenáč (989 m.n.m.), Běleč (922 m.n.m.), Želivský vrch (770 m.n.m.) a Na stráži (700 m.n.m.) (Chábera et al., 1987).

1.7.2 Železnorudská hornatina

Železnorudská hornatina je velmi členitá a je rozdělena údolím Úhlavy na dva hřbety, které se na jihovýchodu spojují v jeden. Člení se na tři geomorfologické okrsky: Královský hvozd, Pancířský hřbet a Debrnická hornatina. Rozloha území je 200 km², přičemž nejvyšší bod je Jezerní hora (1 343 metrů) a nejnižší bod se nachází v údolí Úhlavy po výtoku z údolní nádrže Nýrsko v nadmořské výšce 470 metrů a zároveň je to i nejnižší položený bod na celé Šumavě (Balatka et al., 1973).

1.7.3 Trojmezenská hornatina

Hornatina se nachází na jihovýchodním okraji Šumavy. Rozloha činí 360 km² s nejvyšším bodem Plechý 1 378 metrů a nejnižší nadmořskou výškou 560 metrů. Příčným zvlněním horského hřbetu a erozní činností vodních toků vzniklo několik samostatných geomorfologických okrsků: Stožecká hornatina, Plešská hornatina, Novopečská kotlina, Vítkokamenská hornatina a Lučská hornatina (Chábera et al., 1987).

1.7.4 Boubínská hornatina

Boubínská hornatina je nejvyšším celkem vnitrozemského pásma Šumavy. Na západě od Šumavských plání je oddělena údolím Arnoštského a Kubohuťského potoka, na jihu Vltavickou brázdou. Je z větší části zalesněná a velmi málo osídlena. Jedná se o nejmenší šumavský celek s rozlohou 126 km². Nejvyšší bod je Boubín (1 362 metrů) a nejnižší nadmořská výška je 635 metrů. Nejvyšší vrcholy jsou

například: Basumský hřeben (1 287 metrů), Pažení (12 81 metrů), Bobík (1 266 metrů) a další (www.multimediaexpo.cz).

1.7.5 Želnavská hornatina

Želnavská hornatina je zalesněná a tvoří vysokou náhorní plošinu s vrcholy jako je Lysá (1 230 metrů), Knížecí stolec (1 226 metrů), Špičák (1 221 metrů) a další (Chábera et al. 1987). Název je odvozen od stejnojmenné vesnice na jihu oblasti. Celková plocha činí 179 km². Nejvyšším vrcholem je Lysá s výškou 1 230 metrů, nejnižší místo leží v nadmořské výšce 693 metrů a průměrná nadmořská výška činí 921 metrů. Většina území se řadí administrativně k okresu Český Krumlov a průměrná lidnatost je nejnižší z celého Jihočeského kraje, a to pod 40 obyv./km² (Balatka a Kalvoda, 2006).

1.7.6 Vltavická brázda

Vltavická brázda dělí jihovýchodní pohraniční pásmo od vnitrozemského pásma Šumavy. Vltavická brázda protéká horní Vltavou a údolím, které je 2-4 km široké a téměř 45 km dlouhé, se širokou nivou vyplněnou rašeliništi (Chábera et al., 1987). Dnes je tato oblast zatopena vodami nádrže Lipna (Anděra et al., 2003). Celková plocha Vltavické brázdy činí 136 km². Nejvyšší místo zde dosahuje 815 metrů, nejnižší 711 metrů a převládající výšková členitost se pohybuje mezi 50-100 metry (Chábera et al., 1987).

Obrázek 1.3: Regionální členění reliéfu Šumavy (Zdroj: www.sumava-bavorskyles.cz)

1.8 Regionální členění reliéfu Šumavského podhůří

Šumava přechází směrem na sever v Šumavské podhůří, které je velmi členité a to 150 až 400 metrů a rozloha dosahuje 2 407 km² (Balatka, 1995). Členitost podhůří je dána erozí vodních toků a příkré údolní svahy jsou v kontrastu s převládajícím kopcovitým terénem. Při cestě Sušice - Volyně - Netolice dělí Šumavské podhůří na vyšší část vrchovinného charakteru, kde výška přesahuje 700 m. Nejvyšší vrchol je zde Libín s výškou 1 096 metrů, který se nachází v Prachatické hornatině. Nižší část se nachází severně a je převážně pahorkatinného rázu. Nejnižší bod Šumavského podhůří je v nadmořské výšce 398 metrů. Do oblasti Šumavy zasahuje jižní část Svatoborské a Vimperské vrchoviny, jižní část Prachatické hornatiny a celá Českokrumlovská vrchovina (Chábera et al., 1987).

1.8.1 Svatoborská vrchovina

Svatoborská vrchovina je na severu součástí Šumavských plání. Název je stanoven podle vyhlídkového Svatoboru, který se nachází 2 km západně od Sušice. Východní část je tvořena vrchovinou Sušickou a je rozdělena pomocí údolí Otavy na dvě části. Západní část Svatoborské vrchoviny přechází do Kochánovských plání. Jedná se o podhorskou krajinu tektonického původu s velkými výškovými rozdíly (Bína a Demek, 2012).

1.8.2 Vimperská vrchovina

Vimperská vrchovina byla dříve nazývána Prácheňské podhůří nebo také Prácheňská vrchovina a je zařazována mezi podcelky rozsáhlého Šumavského podhůří, kde jižní část spadá pod okres Prachatice, severní část pod okres Strakonice a severozápadní část zasahuje do Západočeského kraje. Vimperská vrchovina se řadí mezi členité vrchoviny s převládající výškou členitostí 200-400 metrů (Anděra et al., 2003).

1.8.3 Prachatická hornatina

Prachatická hornatina leží mezi vnitrozemským pásem Šumavy a Bavorovskou vrchovinou. Zabírá území od západního okolí Prachatic až téměř k Vltavě a dosahuje výšky 1 096 metrů. Dříve byla Prachatická hornatina také známá pod názvem Prachatická vrchovina. Toto území je bohaté na geomorfologické charaktery jako hornatina, vrchovina, brázda a kotlina. Průměrná nadmořská výška činí 676 metrů (Chábera et al., 1987).

1.8.4 Českokrumlovská vrchovina

Českokrumlovská vrchovina se nachází na Jihovýchodní části Šumavského podhůří a měří 519 km². Nejvyšší bod je ve výšce 1 066 metrů, a naopak nejnižší ve výšce 477 metrů (Balatka a Kalvoda, 2006).

1.9 Turistika

Turistika se stala na Šumavě velmi populární a její počátky sahají do 18. století, kdy byly pořádány výpravy s průvodcem k Černému a Čertovu jezeru. Cesty byly tak špatně průchodné, že je museli průvodci prořezávat mačetou (Martan a Rau, 1993). Začátkem 20. století Klub českých turistů nechal vystavit Mattušovu chatu s rozhlednou na Pancíři, Klostrmanovu chatu na Modravě, Svatoboru u Sušice, chaty na Prenetu u Můstku a ve Velharticích. Dříve měl KČT ještě pronajatou chatu na Černém jezeře a na Prášilech u pramene Vltavy, ale bohužel tyto budovy již nejsou dochovány (Melicharová et al., 1973).

Velký rozvoj turistiky nastal po pádu komunistického režimu koncem 20. století, kdy došlo ke zrušení některých vojenských újezdů a k otevření hranic. Díky turistickým nadšencům vznikaly první označené trasy, které jsou v dnešní době značeny pásovými značkami a některé naučné stezky nebo vycházkové okruhy jsou značeny zelenými čtverci (Šmída, 2020).

1.10 Ochrana přírody

První zmínky o ochraně na území Šumavy sahají do pol. 14. století, kdy majitelé pozemků chtěli ochránit své území. První zmínka o ochraně lesů je známa z dokumentu z roku 1355, kdy vydal král Karel IV. zákoník s názvem Majestat Carolina, který pojednával o ochraně královských lesů (Melicharová et al., 1973).

První zmínka o ochraně zvěře pochází z roku 1436 a nachází se v dekretech krále Zikmunda (Veselý, 1954).

Dříve se v oblasti Šumavy nacházeli medvědi, a tím od roku 1721 Adam František Schwarzenberg nařídil ochranu medvědů a roku 1800 padl zákaz jejich vyhubení (Maximovič, 1931).

V roce 1858 byl Janem Adolfem Schwarzenbergem vyjmut z lesního hospodářství Boubínský prales a byl označen jako lesní rezervace. Boubínský prales byl roku 1958 rozšířen na 666 ha při příležitosti 100. výročí od založení a také vzniklo v Praze při Národním muzeu tzv. Šumavská skupina, která podporovala návrh Juliuse Komárka z roku 1946 o vzniku Šumavského národního parku. Další

rezervace byly vyhlášené v roce 1923 Janem Schwarzenbergem, kdy přibyla Buková Slat' u Knížecích Plání a v roce 1933 Černé a Čertovo jezero, Jezerní slat', Lipka, Mlynářská slat', Rybářenská slat' a Trojmezna hora. Roku 1948 byla vyhlášena SPR Mrtvý luh a o dva roky později rozšířena rezervace Trojmezna hora (Melicharová et al., 1973).

Roku 1963 byl vyhlášen CHKOŠ a roku 1989 byla na Šumavě vyhlášena biosférická rezervace UNESCO (Anděra et al., 2003). Od 1.4.1991 je území o rozloze 685,2 km² z původních 1 630 km² CHKOŠ vyhlášeno Nařízením vlády České republiky č. 163/1991 Sb. Národním parkem Šumava (Melicharová et al., 1973).

Dnes je ochrana přírody NP Šumava přímo zakotvena v zákoně 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v příloze č. 4 a předmětem ochrany národního parku jsou: „přírodní ekosystémy vázané na přírodovědecky nejhodnotnější část horského celku Šumavy. Předmětem ochrany jsou též evropsky významné druhy a typy evropských stanovišť, pro něž jsou na území národního parku vymezeny evropsky významné lokality" (Zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny).

Území národního parku je rozděleno na 3. zóny. Jedná se o zóny, které přispívají k obnově ekologické stability v území (www.npsumava.cz). Podle přírodních hodnot v určité části území, jsou stanoveny jednotlivé zóny NP, ve kterých jsou přesně určeny způsoby a metody, jak krajinu chránit (Čihař, 1998).

Dle Nařízení vlády České republiky č. 163/1991 Sb. jsou vymezené tři zóny ochrany v NP Šumava:

- 1) „Do 1. zóny (přísná přírodní) se zařazuje území s nejvýznamnějšími přírodními hodnotami v národním parku, zejména přirozené nebo málo pozměněné ekosystémy vhodné pro rychlou obnovu samořídících funkcí. Cílem je uchování či obnova samořídících funkcí ekosystémů a omezení lidských zásahů do přírodního prostředí k udržení tohoto stavu.
- 2) Do 2. zóny (řízená přírodní) se zařazuje území s významnými přírodními hodnotami, člověkem převážně pozměněné lesní a zemědělské ekosystémy vhodné pro omezené, přírodě blízké a šetrné lesní či zemědělské využívání. Cílem je udržení přírodní rovnováhy, co nejširší druhová rozmanitost a postupné přiblížení lesních ekosystémů přirozeným společenstvům. Tato zóna se také

využívá k turistice a rekreaci, která není v rozporu s posláním národního parku.

- 3) Do 3. zóny (okrajová) se zařazuje území člověkem značně pozměněných ekosystémů a střediska soustředěné zástavby. Cílem je udržet a podporovat využívání této zóny pro trvalé bydlení, služby, zemědělství, turistiku a rekreaci, pokud to není v rozporu s posláním národního parku" (Nařízení vlády České republiky č. 163/1991 Sb. o zřízení Národní park Šumava a stanoví podmínky jeho ochrany).

Dále je Šumava díky členství České republiky v Evropské unii zahrnuta do významné Ptačí oblastí a Evropsky významné lokality Šumava v rámci soustavy Natura 2000. Pamatováno je zde také Ramsarskou úmluvou na ochranu mokřadů a rašelinišť (www.npsumava.cz).

Obrázek 1.4: Ochrana Šumavy (Zdroj: www.npsumava.cz)

1.11 Historie Šumavy

1.11.1 Nejstarší osídlení

První obyvatelé na tomto území byli Keltové přibližně 1. tisíciletí př.n.l. (Anděra et al., 2003). Toto můžeme dokázat zříceninami hradišť, které budovali Keltové jako například Obří hrad nad údolím Popelné nebo Sedlo u Albrechtic (Slabina, 2005). Daleko větší osídlení nastalo koncem 10. století díky Přemyslovcům. Ti Šumavu zařadili mezi oblast, která spadala do českého státu, a díky nalezištím zlata se začaly podél vodních toků budovat osady. Jelikož se zde nacházelo mnoho neobdělávané půdy, která se často nacházela i vysoko v kopcích, tak byla tato půda přidělována duchovním i světským feudálům, což mělo přispět k rychlejšímu růstu obyvatelstva, a tak se často setkáváme s tím, že se v osadách začaly budovat románské nebo raně gotické kostely a kapličky (Vondruška, 1989).

1.11.2 Stezky

Velký vliv na rychlejší osídlení měl výskyt zemských stezek, které vedly přes kopce Šumavy. Nejprve tyto stezky představovaly úzké pěšiny, které se postupem času a vývojem doby měnily v široké cesty (Vávrová, 1999). Nejznámější stezka byla Zlatá, která nesla název podle rýžovišť zlata a rozbíhala se na tři větve. Podél stezek se postupem času začala stavět přístřeší pro přespaní a nebo také pro dozor nad stezkou (Kubů a Zavřel, 2007).

Po stezkách se do české země dováželo cenné zboží jako například koření, sůl, víno, textil nebo kov. Česká země naopak vydělávala na prodeji koní, kůže a kvalitního medu (Starý, 2003). S tímto obchodováním se pojily činnosti jako překládání zboží, skladování, tržní činnost i třeba výroba piva při hostincích a samozřejmě placení cla, které končilo v pokladnách měst a tím docházelo k jejich rozkvětu (Vávrová, 1999).

1.11.3 Města a hrady

Rýžování zlata v lokalitě vedlo k rozvoji měst, které se nacházely při obchodních stezkách. Jednalo se například o Sušici, Prachatice, Kašperské Hory nebo Vimperk (Pulkrábek, 2018). V těchto městech se díky jejich rozkvětu v 15.-16. století začaly budovat měšťanské domy a gotické hrady, které měly za úkol ochraňovat stezky a hranice země. Měšťanské domy lze vidět v Sušici nebo Prachaticích, zatímco gotické strážní hrady nejsou dochovány a nyní po nich zbyly již jen zříceniny (www.vondruska.cz).

1.11.4 Králováci

Kralovák byl název pro svobodné královské sedláky, kteří přišli na území Šumavy za prací, ať už dobývat zlato, vyrábět sklo, dolovat železnou rudu, těžit dřevo, pást zvěř nebo ochraňovat zemské stezky, či hranice země (Anděra et al., 2003). Převážně se tito lidé usazovali v takzvaných Královských hvozdech, které vlastnili čeští králové (Steiner, 2001). Aby se podpořilo osídlení této oblasti, byly jim udělovány čestné výsady jako například právo lovit zvěř, vařit pivo nebo kácet dřevo (Vondruška, 1989).

1.11.5 Sklářství

Větší osídlení Šumavy nastalo v 15.-16. století, kdy byla velká poptávka po pracovní síle na kácení lesů, které bylo potřebné pro nově vznikající sklárny (Záloha a Kudrlička, 1987). Toto místo bylo pro sklárny ideální díky obrovským zásobám dřeva, křemenného písku, vápence, a také díky přítomnosti řeky Otavy a Vltavy (Lněničková, 1996). Po řekách se mohlo dřevo plavit do nižších oblastí, kde se nacházely vybudované sklárny.

Nejvíce skláren na území Šumavy bylo v 18. a 19. století (Záloha a Kudrlička, 1987). Nejprve bylo sklo vzácné a velmi drahé, proto si ho mohla dovolit jen šlechta. Postupem času začalo skláren přibývat a sklo bylo cenově dostupnější. (Skočný, 2016). Tím, jak se sklářství na Šumavě rozrůstalo, tak ubývalo lesů a vznikl prostor pro nové osídlení (Lysý a Landa, 1989). Na Šumavě se sklo vyrábělo tradiční metodou, která byla známa svou dobrou kvalitou, ale již nešla s dobou. V 19. století ve vnitrozemí vznikaly sklárny s moderními postupy. Pro výrobu nebylo potřeba dřeva, ale mohlo se využívat uhlí nebo plyn (Lněničková, 1996). Jelikož se sklárny ve vnitrozemí nacházely v blízkosti velkých měst, byla doprava za zboží levnější než ze vzdálené Šumavy a docházelo k většímu odbytu. Díky těmto událostem musely některé šumavské sklárny ukončit svou činnost. Další úbytek skláren nastal růstem cen za dřevo a vybudováním vodních plavebních kanálů. Dřevo se začalo plavit do vnitrozemí, což bylo pro šlechtu daleko výnosnější. Udržet se dokázaly sklárny v Klášterním mlýnu, Leonoře, Anníně, Vimperku a Hůrce.

Koncem 19. století zasáhla Šumavu kůrovcová kalamita. Dřeva bylo velké množství a odváželo se do vnitra země. Aby byl dovoz rychlejší a dostupnější, tak se vybudovaly nové cesty a šumavské sklárny nemohly cenou konkurovat (Skočný, 2016). Poslední sklárna zanikla v roce 1996 v Lenoře. Jedinou dochovanou funkční

sklárnou je sklárna Annín, ve které se sklo již nevyrábí ale jen brousí (www.annn-glass.cz).

1.11.6 Poválečné vysídlení Šumavy

Po 2. světové válce došlo k odsunu německého obyvatelstva při vyhlášení Benešových dekretů, které se sem nastěhovalo po vyhlášení Mnichovské dohody a zabránění pohraničí, tedy Sudet Německou říší (Emmert, 2007). Tím došlo k zániku některých obcí, které byly opuštěné. Následné osídlení Šumavy po odsunu německého obyvatelstva byl veden dekretem č. 27 ze dne 17. července 1945, který pojednával o osídlení zemědělské půdy. Toto osídlení vedly Osídlovací úřady a Fondy národní obnovy (Kovařík, 2006). Navraceli se sem jak starousedlíci, tak občané různých národností, kteří sem šli hledat nový domov a začali zde společně formovat nové obce. Tomu všemu bohužel předcházelo například rabování na opuštěných domech (Dokoupil, 2012).

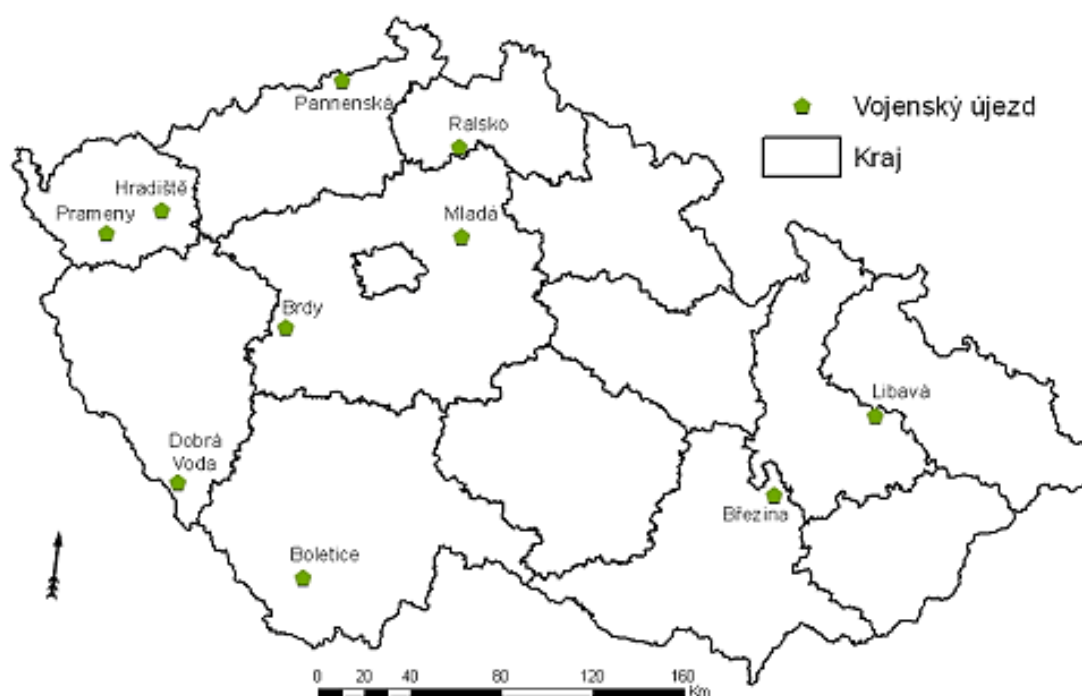
Po roce 1948 došlo k budování socialismu a přišla doba změn. Rušily se soukromé zemědělské hospodářství a byla vybudována železná opona, což zapříčinilo úbytek obyvatel na Šumavě (Kastner, 1996). Byla založena pohraniční stráž, která měla za úkol hlídat hranice pomocí vybudovaného hraničního pásma v šířce 2-6 km. Následně byly zřízeny vojenské újezdy, kde docházelo k výcviku vojska na úkor zániku osad a obcí nacházejících se ve vymezeném prostoru (Kovařík, 2006).

1.12 Vojenské výcvikové prostory

Vojenské újezdy neboli také vojenské výcvikové prostory byly na území ČR vybudovány za účelem výcviku armády pro ochranu státu. Vojenské prostory začaly vznikat už za první republiky a jako první v roce 1927 vznikl vojenský újezd Brdy a současně také Březina (www.vls.cz). Po druhé světové válce na chvíli zájem kolem vojenských újezdů opadl a znovu se obnovil nástupem komunistické strany k moci. Docházelo k rozšíření stávajících vojenských újezdů a byly zakládány nové, a to především v příhraničních oblastech, díky čemuž museli obyvatelé opustit a uvolnit pro armádu více jak 200 obcí. V době komunismu byly vojenské újezdy veřejnosti nepřístupné. Po Sametové revoluci byly některé vojenské újezdy zrušeny a postupem času i zpřístupněny pro veřejnost. Zajímavostí je, že krajina ve výcvikových území byla velmi zachována. Nacházejí se zde biotopy, které procházely přirozeným vývojem, chráněné druhy rostlin a živočichů (MO ČR 2006).

Tabulka 1.1: Vojenské újezdy na území ČR (Zdroj: Švarcová, 2006 – zpracování: vlastní)

Vojenské újezdy na území ČR			
Název VÚ	Stav	Vznik	Zánik
Mladá	Zrušený	1904	1991
Brdy	Zrušený	1950	2016
Prameny	Zrušený	1950	1954
Ralsko	Zrušený	1950	1991
Dobrá Voda	Zrušený	1952	1991
Panenská	Zrušený	1952	1957
Březina	Funkční	1951	-
Boletice	Funkční	1950	-
Libavá	Funkční	1950	-
Hradiště	Funkční	1953	-

Obrázek 1.5: Výskyt vojenských újezdů na území ČR (Zdroj: Kusovská, 2013)

1.12.1 Vojenský újezd Dobrá Voda

Vojenský újezd Dobrá Voda vznikl roku 1952. Nacházel se v dnešním Národním parku Šumava pod vrcholem Březník u Hartmanic a byl pojmenován podle osady Dobrá Voda. Vznikl místo VVT Město Kynžvart, kde pozemky a nemovitosti byly

po odsunu německého obyvatelstva poměrně prázdné. Rozloha činila 17 080 hektarů a využívaly ho především útvary 2. motostřelecké divize Sušice. Postupně od založení zde začala vznikat střelnice Vysoké lávky, střelnice BVP Hůrka, tanková střelnice Slunečná, dělostřelecká střelnice Stodůlky, pěchotní střelnice Hůrka, cvičiště pro řízení bojových vozidel Hadí Vrch a ženijní cvičiště Souš pro výcvik s ostrými trhavinami, chemickými a radioaktivními látkami (Švarcová, 2006).

Vojáci byli ubytováni ve srubových táborech s kapacitou 1 300 osob. Na Grubergu jsou dochovány vydlážděné plochy žulovými kostkami, které sloužily jako výchozí postavení pro tanky střílící směrem k vrchu Větrný (bývalá osada Slunečná). VÚ Dobrá Voda byl zrušen v roce 1991. Celé území je označeno výstražnými tabulemi, jelikož se dodnes na území nacházejí tuny nevybuchlé munice (www.turistika.cz).

Zajímavostí je, že na aktivních a bývalých vojenských cvičištích se vyskytuje neúměrně velké množství ohrožených druhů rostlin a živočichů a neobvykle vysoká biodiverzita (Warren et al., 2007).

Obrázek 1.6: Aktuální stav bývalé střelnice v oblasti zaniklé obce Gruberg (Zdroj: vlastní)

1.12.2 Vojenský újezd Boletice

Vojenský újezd vznikl 1.12.1950 na základě zákona č.169/1949 Sb., o vojenských újezdech. Nachází se v Jihočeském kraji v okrese Český Krumlov a tvoří cca 10,6 %

plochy okresu. Nejprve měl VÚ rozlohu 22 000 hektarů a nyní rozloha činí 16 559 hektarů. Byl vybudován na území bývalých obcí Boletice, Hoříčky u Boletic, Lštín, Horní Brzotice, Mladoňov, Hodňov, Jablonec, Maňava, Arnoštov, Starý Špičák, Ondřejov, Vitěšovice, Osí a Uhlíkov (Švarcová, 2006). Při vzniku VÚ byli vojáci ubytováni ve stanech. V 60. letech byly postaveny stavby, které sloužily k nácvičku taktického cvičení. V 70.-80. letech došlo k rozšíření VÚ a v 90. letech byla zrekonstruována ubytovací zařízení a vojenský újezd nyní využívají i zahraniční vojenské armády (Švarcová, 2006).

Na území se nachází výcviková zařízení: cvičiště Otice a bojová dráha Otice, házeliště ručních granátů Otice, střelnice bojových vozidel Jablonec, protitanková střelnice Javoří, vodní cvičiště Loutka, PS a SBV Podvoří, součinnostní střelnice Třebovice, součinnostní střelnice Brzotice, dělostřelecká střelnice Ondřejov, letecká střelnice Ondřejov, ženijní cvičiště Pražačka a Sádlno, cvičiště boje o osadu a stanoviště UN Ondřejov a ČR BV Dolany. Území je od roku 2016 bez obyvatel. Část vojenského újezdu je od roku 2006 o sobotách, nedělích a státem uznaných svátcích zpřístupněn veřejnosti. Vyznačeno je zde 75,5 km turistických tras a 95 km cyklotras (www.vojujezd-boletice.cz).

Obrázek 1.7: Vlajka a znak vojenského újezdu Boletice (Zdroj: www.vojujezd-boletice.cz)

2 Cíl práce

Cílem diplomové práce je zmapovat zaniklé obce na území bývalého Vojenského újezdu Dobrá Voda a pomocí zdigitalizovaného land usu pro tři vybrané obce porovnat jeho změny v letech 1950, 2000 a 2021. Porovnání bylo provedeno na obcích Hůrka, Zhůří a Prášily a procentuální hodnoty kvalifikačních tříd land usu jsou přehledně vyobrazeny pomocí výsečového grafu. Díky tomu, mohlo být určeno, k jakým změnám dochází v krajině, která je ponechána ladem s minimálním zásahem ruky člověka.

Všechny zaniklé obce v území bývalého vojenského újezdu jsou uspořádány do tabulky, která obsahuje základní informace o obcích: číslo v přiložené mapě, český název obce, německý název obce, typ, současný stav obce, aktuální počet staveb dle Ortofoto mapy, počet domů při sčítání v roce 1930, počet obyvatel k roku 1930 a aktuální název katastru, kde se obec nachází nebo nacházela.

3 Metodika

3.1 Materiál

Diplomová práce se zabývá mapováním zaniklých obcí ve vybrané lokalitě, v mém případě v bývalém Vojenském újezdu Dobrá Voda a jejich stavem po roce 1950. Vojenský újezd se nacházel na jihozápadě České republiky na území dnešního Národního parku Šumava. Vznikl 5. února 1952 namísto VVT Město Kynžvart, kde pozemky a nemovitosti byly po odsunu německého obyvatelstva po roce 1945 poměrně prázdné a zanikl 5. září 1991 s platností od 31. prosinci 1991. Prostor byl pojmenován podle osady s názvem Dobrá Voda, která se nacházela v blízkosti a dříve byla nazývána Sankt Gunntersberg. Dodnes se po celém areálu nacházejí cedule s upozorněním na nevybuchlou municii. Jelikož je bývalý VÚ volně přístupný veřejnosti, je potřeba dbát na zvýšenou opatrnost při pohybu po lokalitách mimo označené turistické trasy.

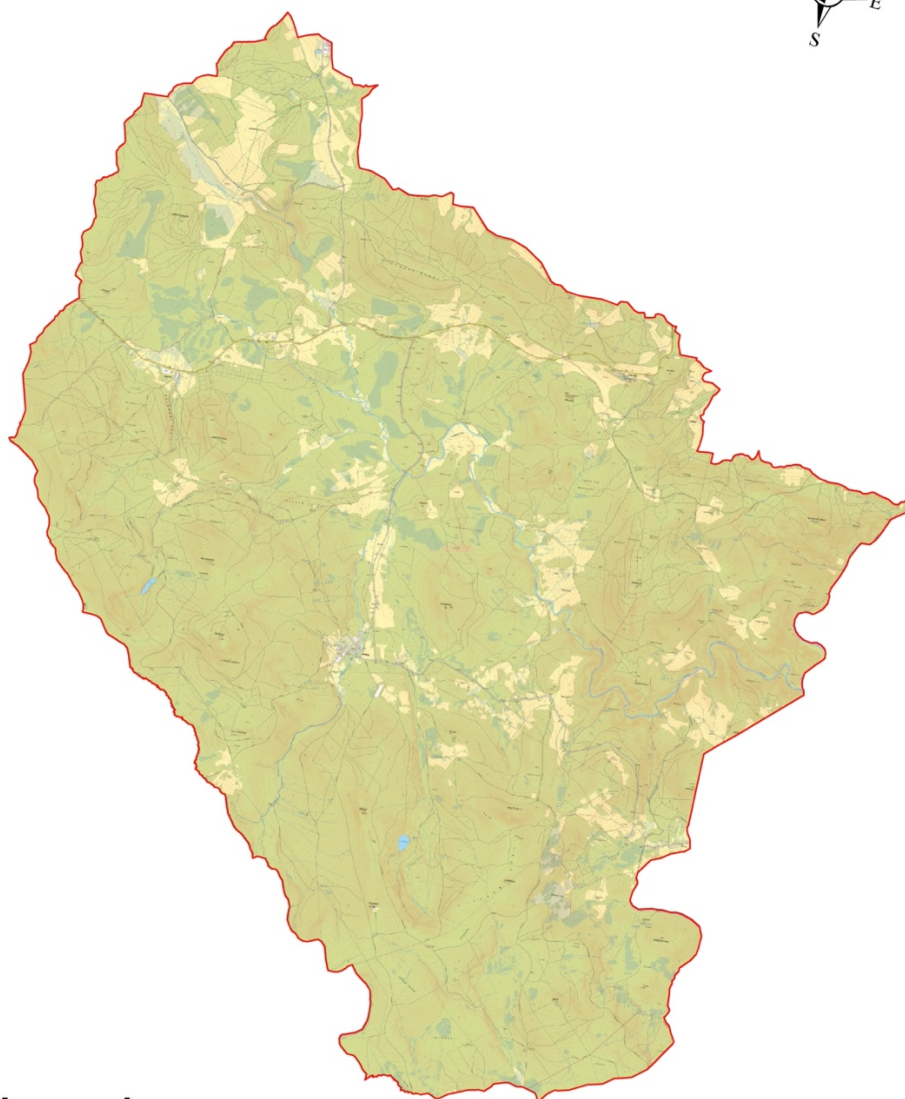
Obrázek 3.1: VÚ Dobrá voda (Zdroj: vlastní zpracování)

3.1.1 Lokalizace území

Mnou vybraná lokalita, tedy bývalý Vojenský újezd Dobrá Voda je lokalizována v Národním parku Šumava pod vrcholem Březník u Hartmanic. Západní hranici Újezdu tvořila hora Javorná, Sklářský vrch, Polom a Plesná – Debrník. Jižní hranici VÚ představovala státní hranice sousedící s Německem. Východní část začínala

u Poledníku při turistickém hraničním přechodu Poledník/Buchenau a dále přecházela ke Kostenímu vrchu, na horu Spálený dále podél řeky Otavy k městu Rejštěj. Severní hranici tvořila silnice mezi Dobrou Vodou a Hartmanicemi a pokračovala k hoře Javorná.

VÚ Dobrá Voda

Legenda

 Hranice VÚ Dobrá Voda

0 4 km

Obrázek 3.2: Detailní výřez VÚ Dobrá Voda (Zdroj: zpracování vlastní)

3.1.2 Průzkum oblasti Prášíl

3.1.2.1 Klimatické poměry

Průměrná měsíční teplota vzduchu udávána v °C v letech 1901 - 1950

Tabulka 3.1: Průměrná měsíční teplota vzduchu (Zdroj: Hydrometeorologický ústav, 1960)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX
-3,4	-3,0	0,2	3,9	8,7	11,8	13,6	13,2	10,4	5,7	0,1	-2,1	4,9	10,3

Nejnižší průměrná teplota vzduchu je naměřena v měsíci leden s hodnotou -3,4 °C. Naopak nejvyšší průměrná teplota byla naměřena v měsíci červenec a dosáhla 13,6 °C. Průměrná roční teplota vzduchu je stanovena na 4,9 °C a průměr za vegetační období, tedy v měsíci IV – IX činí 10,3 °C.

Průměrný měsíční úhrn srážek (mm) v letech 1901 - 1950

Tabulka 3.2: Průměrný měsíční úhrn srážek (zdroj: Hydrometeorologický ústav, 1960)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX	X-III
118	97	82	95	109	119	1316	113	95	102	97	112	1269	661	608

Tabulka uvádí průměrný měsíční úhrn srážek, kde nejnižší průměrná hodnota byla naměřena 82 mm v měsíci březen a nejvyšší hodnota v měsíci červen s 1 316 mm. Průměrný roční úhrn srážek činí 1 269 mm. Dále se v tabulce nacházejí průměrné hodnoty za zimní období, tedy konkrétně měsíce říjen až březen s 608 mm a vegetační období duben až září s průměrnou hodnotou 661 mm.

Langův dešťový faktor:

$$\text{LDF} = s/t$$

$$\text{LDF} = 1269/4,9$$

LDF = 259 = extrémně humidní

Dle výpočtu Langova dešťového faktoru lze určit, že se vybraná oblast řadí k oblastím extrémně humidním. Výpočet je proveden poměrem mezi průměrným úhrnem srážek za rok v milimetrech a průměrnou teplotou vzduchu v roce ve °C. Jedná se tedy o oblast, kde převažuje úhrn srážek nad výpary a voda je z území odváděna pomocí vodních toků.

Průměrná četnost směru větru v roce v % v letech 1946 - 1953

Tabulka 3.3: Průměrná četnost směru větru (zdroj: Hydrometeorologický ústav, 1960)

	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvětrí
	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	calm
%	3,9	12,9	8,1	4,4	2,6	21,0	27,9	14,8	4,4

Tabulka určuje výskyt směru větru v % podle 8dílné větrové směrové růžice. Nejvíce ve vybrané lokalitě proudí západní vítr s hodnotou 27,9 % a naopak nejméně časté je jižní proudění s hodnotou 2,6 %. Bezvětrí je stanoveno na 4,4 % a je to stav, kdy rychlost větru nepřevažuje 0,5 metrů za sekundu.

Průměrné trvání slunečního svitu v hodinách za období 1926 - 1950

Tabulka 3.4: Průměrné trvání slunečního svitu (zdroj: Hydrometeorologický ústav, 1960)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX
18	29	38	43	47	50	50	52	49	33	19	16	40	49

Nejdelší průměrná hodnota slunečního svitu byla naměřena v měsíci červen a červenec se svitem slunce v každém zmíněném měsíci po 50-ti hodinách. Naopak nejkratší sluneční svit je v průměru 16 hodin v měsíci prosinec. Průměrná roční délka

svitu slunce je 40 hodin a průměrná hodnota svitu ve vegetačním období od dubna do září je 49 hodin.

3.1.2.2 Geomorfologické poměry

Bývalý Vojenský újezd Dobrá voda se nachází na území provincie Česká Vysočina v Šumavské subprovincii. Leží ve střední části Šumavy v geomorfologickém podcelku Šumavské pláně na území geomorfologického okrsku Kvildské pláně a konkrétně v podokresku Prášílské pláně s vrcholem Poledník.

Část území se také nachází v geomorfologickém podcelku Železnorudská hornatina na území geomorfologického okrsku Debrnická hornatina s vrcholem Plesná.

Třetí část zasahuje do geomorfologickém podcelku Šumavské pláně na území geomorfologického okrsku Kochanovské pláně a konkrétně do geomorfologického okrsku Zhůřské pláně s vrcholem Nad Šmouzy (www.cuzk.cz).

3.1.2.3 Půdní poměry

Ve vybraném území se vyskytují půdní typy: rendziny, kryptopodzoly, podzoly, kambizemě a gleje. Z půdních jednotek se zde nejvíce vyskytuje: kambizem podzolovaná, podzol humusový, pseudoglej kyselý, rezivá půda a kambizem silně kyselá a občas glej zrašelinělá (www.geology.cz).

3.1.2.4 Geologické poměry

Bývalý Vojenský újezd Dobrá voda se nachází v Moldanubické oblasti. Nejčastěji jsou zde zastoupeny horniny: granit, nivní sediment, písčito–hlinitý až hlinito–písčitý sediment, pararula až migmatit a granodiorit (www.geology.cz).

3.1.2.5 Hydrologické poměry

Území spadá do povodí řeky Vltavy. Protéká zde řeka Křemelná jejíž hydrologické pořadí je 1-08-01-019. Levostranné přítoky jsou krátké a bezejmenné. Větší pravostranné přítoky jsou: Slatinný potok, Jezerní potok, Prášílský potok, Mlýnský potok a Plavební potok.

Další řekou v území je Otava, její hydrologické pořadí je 1-08-01-0010. Vzniká přítokem Vydry a Křemelné. Přítok, který zasahuje do území je potok Pěkná.

Další vodní toky v území: Smrkový potok, Studený potok, Tmavý potok, Sklářský potok, Černý potok, Jelení potok a Javoří potok.

Na území se nacházejí dvě jezera. Jezero Laka a Prášílské Jezero (www.heis.vuv.cz).

3.1.2.6 Zemědělské poměry

Na území bývalého vojenského újezdu se nachází především pastviny a louky. Orná půda se zde nachází jen velmi zřídka. Zemědělské podniky produkují rostlinou a živočišnou výrobu jako chov krav, prodej mléka, chov masného skotu a plemenných zvířat (Jedlička, 2012).

3.2 Metody

3.2.1 Výběr území

Území VÚ Dobrá Voda bylo vybráno díky dobře zmapovatelnému celku na území Šumavy, ve kterém se před jejím zřízením nacházelo mnoho osad a obcí se stejným osudem v podobě zániku. Obce a osady v tomto území mnohdy zůstaly po odsunu německého obyvatelstva, který nastal po 2. světové válce opuštěné a zařazením oblasti do VÚ došlo k jejich úplnému zániku.

3.2.2 Podklady a sběr dat

Podklady pro diplomovou práci spočívaly ve vyhledání odborné literatury a map na téma dané problematiky. Byly shromážděny informace ohledně přírodních poměrů Šumavy: geologické, geomorfologické, půdní, hydrologické, hodnocení podnebí, turistiky, fauny a flóry. Informace byly čerpány z odborné literatury a online dostupných mapových portálů v podobě geoprohlížeče ČUZK, Geology a HEIS VÚ. Mnoho informací pro tuto práci bylo poskytnuto také v šumavských informačních centrech nebo také přímo na místech zaniklých osad a obcí.

3.2.3 Terénní průzkum

Terénní průzkum dané lokality byl proveden v měsíci srpen roku 2021. Lokalita byla zmapována a zdokumentována a fotografie jsou součástí diplomové práce.

Pomůcky k tomu použité:

Ortofoto mapa historická i aktuální – byla využita jako podklad pro hledání zaniklých osad a obcí, jejich zakreslování a následnou tvorbu mapových výstupů v programu ArcMap.

GPS navigace – využita pro orientaci v terénu a hledání míst zaniklých obcí a osad, po kterých již ve většině případech není ani malá známka.

Fotoaparát – využit pro pořizování fotodokumentace

3.2.4 Zpracování materiálu a tvorba mapových podkladů

Po zpracování terénního průzkumu byly do mapy vytyčeného území bývalého VÚ Dobrá Voda zaznamenány jednotlivé dohledané zaniklé nebo částečně zaniklé

obce na tomto území. Mapový náčrt byl proveden v programu ArcMap, kde byla jako podkladová vrstva použita mapa ZM10, která je zdarma přístupná na internetových stránkách ČUZK ve formátu WMS.

Pro vymezení hranice VÚ Dobrá Voda byla vytvořena Geodatabáze s třídou prvků typem polygon, kterou byla hranice vyznačena. Dále v Geodatabázi byla vytvořena další třída prvků, tentokrát s typem bod, pomocí které došlo ve vymezeném bývalém vojenském újezdu k vyznačení jednotlivých zaniklých, či částečně zaniklých osad a obcí v území. Do třídy prvků s typem bod bylo pro jednotlivé pojmenování zaniklých míst nutno vytvořit nové pole v atributové tabulce, do kterého bylo zaznamenáno číselné označení zaniklých míst dle tabulky č. 4.1. Pro zobrazení popisku z vytvořeného pole v atributové tabulce byla použita funkce popsat prvky.

Všechny vytvořené materiály v programu ArcMap jsou provedeny v souřadnicovém systému S-JTSK Křovák East North.

3.2.5 Tvorba land usu a výpočet výměr ve vybraných lokalitách

V této fázi byly zvoleny dvě obce a jedna osada z předešlého kroku, u kterých se provedlo zmapování vývoje land usu v krajině. Pro výběr byla zvolena obec Prášily, která po vybudování VÚ zcela nezanikla a osada Hůrka s obcí Zhůří, které zanikly zcela.

Podkladem pro tvorbu land usu byla zvolena Ortofoto mapa aktuální a historická zdarma online přístupná ve formě WMS. Aby byla jednoznačně poznat změna land usu ve zvolené lokalitě, byly pro porovnání vybrány tři letopočty. Rok 1950, 2000 a 2021. Pro každou zaniklou obec byly vytvořeny tři mapové výstupy obsahující název, legendu, severku a grafické měřítko.

Po vymezení části hranice obcí a osad pro hodnocení byla vytvořena Geodatabáze s třídou prvků typem polygon vždy pro danou klasifikační třídu pro rozdělení land usu v území. Hranice území, která byla využita pro hodnocení, byla zvolena tak, aby bylo zmapováno samotné centrum a blízké okolí osad a obcí.

Výměra jednotlivých polygonů byla zaznamenávána v atributové tabulce do sloupce s názvem Area. Jednotlivé polygony byly sloučeny funkcí Dissolve tak, aby se s výslednou rozlohou polygonu pro každou klasifikační třídu dále mohlo snadněji pracovat.

Se zjištěnou rozlohou jednotlivých klasifikačních tříd se dále pracovalo v programu Excel.

3.2.6 Tvorba grafických výstupů

Všechny grafické výstupy jsou vytvářeny v programu ArcMap a obsahují název, legendu, severku a grafické měřítko. Legenda je rozdělena do jednotlivých tříd dle kategorií, které jsou od sebe barevně odlišeny a vždy se shodují s mapovým výstupem.

3.2.7 Vyhodnocení dat

Data, konkrétně rozlohy jednotlivých klasifikačních tříd land usu, které byly získány z programu ArcMap, byly dále v programu Exel přepracovány v grafický výstup. Konkrétně se jednalo o výsečový graf land usu pro vybraná zaniklá místa v letech 1950, 2000 a 2021, které byly dále mezi sebou porovnávány podle výsledných hodnot. Součástí výsečových grafů je název, legenda a procentuální hodnoty jednotlivých klasifikačních tříd zastoupené ve vytyčeném území.

4 Výsledky

4.1 Historie vybraného území - Prášílsko

4.1.1 Předválečná léta

První zmínka o osídlení oblasti sahá k roku 130 před naším letopočtem podle nalezených předmětů u bývalé obce Frauenthal v říčce Křemelné. Osídlení zde mohlo mít několik důvodů. Lidé sem přicházeli sbírat lesní plody, rybařit, rýžovalo se zde zlato a přes Prášílsko vedla obchodní stezka Via Boemorum, později známa pod názvem Vintířova stezka. Stezka vedla z Podunají přes Zwiesel, Prášílský potok ke Zlatému stolečku, k prameni Farberbrunn, kolem vrcholu Vysoké hole, přes Jezerní potok kolem bývalých Vysokých Lávek, laténského sídliště na Rovinu, do Hartmanic a dál k Sušici (Andreska, 1994).

Prášily byly založeny kolem roku 1749. Kolem tohoto roku bylo území prodáno za 23 000 zlatých Lorenzovi Gattermayerovi, který se živil jako skelmistr v Novém Městě pražském. Ten na území Prášílska nechal vybudovat dvě sklářské hutě, a to dolní a horní. Tím vznikla konkurence ostatním sklářům v okolí. Gattermayer vyráběl tabulová skla a jelikož se mu dařilo, postupně nechal v okolí sklárny postavit domy pro zaměstnance, skladové kolny, pivovar, řeznictví, obchod, mlýn, pilu a dvě flusárny. Když se rozhodl postavit další dvě sklárny, zadlužil se a celý jeho majetek pro neschopnost splácet připadl Josefu Maxmiliánovi Kinskému, který dvě sklárny pronajal Ferdinandu Abelemu. (Mareš, 1893).

Kolem roku 1770 byly ke sklárně přistavěné další budovy. V letech 1797 až 1798 byly hutě pronajaté rodině Baptist a roku 1798 panství získal rod Schwarzenberků. Hořejší huť ukončila svou činnost v roce 1818 s dolejší v roce 1824. Skláři se museli odstěhovat za novou prací a z brusíren se později staly papírny (www.sumava-bavorskyles.cz).

S příchodem Schwarzenbergů vzniká na Šumavě dřevařská kolonizace. Přicházejí sem za prací noví obyvatelé a těžba dřeva se stala velmi populární. Jelikož se dřevo dováželo do vnitrozemí nebo ciziny, bylo potřeba doplnit cestní síť. Místa byla těžce dostupná pro výskyt hustého lesa a proto byly na Šumavě vystavěny tři plavební kanály, které usnadňovaly přepravu.

V rodě Schwarzenbergů zůstává panství až do roku 1930, kdy v rámci pozemkové reformy připadlo Českému státu (www.sumava-modravsko.cz).

4.1.2 1910 – 1946 – Období světových válek

V roce 1921 žilo v Prášilech 3 376 obyvatel v 428 domech, převážně německé národnosti (Historický lexikon obcí České republiky, 2006). V obci se nacházela pošta, německá a česká škola, finanční stráž, lékař, telegraf, fara s kostelem, papírna, hostinec a pila. Většina obyvatel se v této oblasti živila prací v lese. V roce 1938 byl do Prášil zaveden elektrický proud a vodovod. Zanedlouho museli čeští obyvatelé opustit Sudety a začala válka (www.sumavanet.cz). Prášilsko bylo osvobozeno 357. plukem americké 90. pěší divize (Kintzl a Fischer, 2015).

4.1.3 1946 – současnost

Po válce se na Šumavě objevují skupiny, které rabují opuštěné domy po odsunu německého obyvatelstva z příhraničí. Po roce 1948 vznikla na Šumavě Železná opona, mezi lety 1951-1964 se v oblasti Prášilska usadila pohraniční stráž a roku 1952 vznikl Vojenský Újezd Dobrá Voda. Vstup do této oblasti byl povolen jen místním lesníkům a vojákům s rodinami (Anděra et al., 2003).

Na Slunečné vznikla tanková střelnice, Kostel sv. Prokopa sloužil jako kulturní místnost a tělocvična a později byl pro svůj špatný stav zbořen. Zničen byl i hřbitov a skoro celá obec (www.sumavanet.cz).

Roku 1989 byla zrušena Železná opona a v návaznosti na to i VÚ Dobrá Voda. Prášily se začaly opravovat a celá oblast byla zpřístupněna pro veřejnost. Tím se začínala v okolí bývalého VÚ rozvíjet turistika (www.sumava-modravsko.cz).

4.2 Obce a osady na území bývalého vojenského újezdu Dobrá Voda

Na území bývalého VÚ Dobrá Voda bylo zaevidováno 50 zaniklých osad a obcí, které jsou v tabulce č. 4.1 zaznamenány se základními údaji o zaniklých místech. Ke každé obci, či osadě je přiřazeno:

- Číslo, pod kterým se nachází umístění v mapě na obrázku č. 4.1.
- Český název
- Německý název
- Typ zaniklého místa:
 - **Obec** - Dle Kopeckého (2017) je obec definována jako základní sídelní jednotka, která nespĺňuje požadavky na status městys nebo města. Nespĺňující požadavky mohou nastat v nedostatečném počtu obyvatel nebo v nedostatečném vybavení v podobě škol, školek nebo zdravotnických zařízení.
 - **Osada** – Baše (2006) popisuje osadu jako součást obce, kde vznik byl spojen u většiny případů ekonomickou a sociální činností nebo z důvodu rekreace. Časté je pravoúhlé uspořádání pozemků bez oplocení s přítomností nejnútnejších cest a většinou se zde nenachází společný prostor
- Současný stav obce nebo osady:
 - **Zcela zaniklá osada nebo obec** - oblast neobývá trvalé obyvatelstvo
 - **Částečně zaniklá osada nebo obec** - v oblasti se nachází trvale žijící obyvatelstvo
- Počet staveb dle aktuální mapy Ortofota – rok 2021
- Počet domů při sčítání v roce 1930
- Počet obyvatel při sčítání v roce 1930
- Výskyt zaniklých obcí dle aktuálního katastrálního území.

Ve většině případech tyto místa poji stejný osud v podobě odsunu obyvatel po 2. světové válce a následný úplný zánik vybudováním VÚ Dobrá Voda. Zaniklá místa na bývalém VÚ Dobrá Voda se rozprostírají v oblasti Šumavy na dnešních 10 katastrálních územích.

Tabulka 4.1: Přehled zaniklých obcí na území bývalého vojenského újezdu Dobrá Voda (data: www.geoportal.cuzk.cz, Historický lexikon obcí České republiky, 2006, Interaktivní mapa zaniklých obcí a osad v západních Čechách – zpracování: vlastní)

Číslo v mapě	Český název obce	Německý název obce	Typ	Současný stav obce	Počet staveb dle mapy Ortofoto – rok 2021	Domy sčítání rok 1930	Počet obyvatel k roku 1930	Katastrální území
1.	Nová Hůrka	Neu Hurkenthal	Osada	Zničena částečně	18 staveb + zemědělský areál	25	382	Hůrka u Železné Rudy 798932
2.	Stučí Tah	Schnepfenstrich	Osada	Částečně Zničena	9 staveb	8	100	Hůrka u Železné Rudy 798932
3.	Paseka	Holzschlag	Osada	Částečně zaniklá	1 budova + Hájovna Větrník + ČOV + skládka materiálu	10	197	Hůrka u Železné Rudy 798932
4.	Hóhal	-	Osada	Zcela zničená	0	13	97	Hůrka u Železné Rudy 798932

11.	Žežulka		9.	8.	7.	6.	5.
	Soveska	Keply	Zadní Chalupy	Zhůří	Stará Huť	Malý Bor	
	Eulhütten	Köppeln	Hinterhäuser	Haidl am Ahornberg	Althütten	Heid	
	Osada	Osada	Osada	Obec	Obec	Osada	
	Zcela zničená	Zcela zničená	Zcela zničená	Zcela zničená	Zcela zničená	Zcela zničená	
	1 stavba – bývalý hostinec	Zemědělský areál	Kaple P. Marie	Kaple	0	0	
6	4	1	3	60	5	2	
43	29	10	19	623	57	24	
Kochanov II. 637327	Kochanov III. 799009	Kochanov III. 799009	Mokřany 639176	Zhůří 798975	Hůrka u Železné Rudy 798932	Hůrka u Železné Rudy 798932	

12.	Kubičkův Dvůr	Kubičkahof	Osada	Zcela zničená	0	4	36	Hartmanice II. 798991
13.	Dobrá Voda	Gutwasser	Obec	Částečně zničená	9 staveb + kostel Sv. Václava	68	420	Hartmanice II. 798991
14.	Pustina	Einöde	Osada	Zcela zničená	2 stavby z toho jedna bývalá hájovna	5	17	Kundratice II. 799025
15.	Rovina	Ebene	Osada	Zcela zničená	1 stavba - chata	5	39	Hartmanice II. 798991
16.	Skelná	Glasserwald	Osada	Zcela zničená	0	31	201	Prášily 627054
17.	Frauenthal	-	Osada	Zcela zničená	0	13	130	Prášily 627054
18.	Šerlův Dvůr	Schörllhof	Osada	Zcela zničená	0	2	19	Prášily 627054

19.	Vysoké Lávky	Hohenstegen	Osada	Zcela zničená	0	13	94	Prášily 627054
20.	Stará Hůrka	Alt Hurkenthal	Osada	Zcela zničená	0	2	55	Prášily 627054
21.	Ferdinandovo Údolí	Ferdinandsthal	Osada	Zcela zničená	0	2	47	Prášily 627054
22.	Hůrka	Hurkenthal	Osada	Zcela zničená	Kaple sv. Kříže + trosky kostela Vinzenz de Ferrer	12	146	Prášily 627054
23.	Horní Ždánidla	Obersteindlberg	Obec	Zcela zničená	1	17	114	Prášily 627054
24.	Pomezí	Gsenget	Osada	Zcela zničená	0	5	33	Prášily 627054
25.	Dolní Ždánidla	Untersteindlberg	Obec	Zcela zničená	0	8	62	Prášily 627054

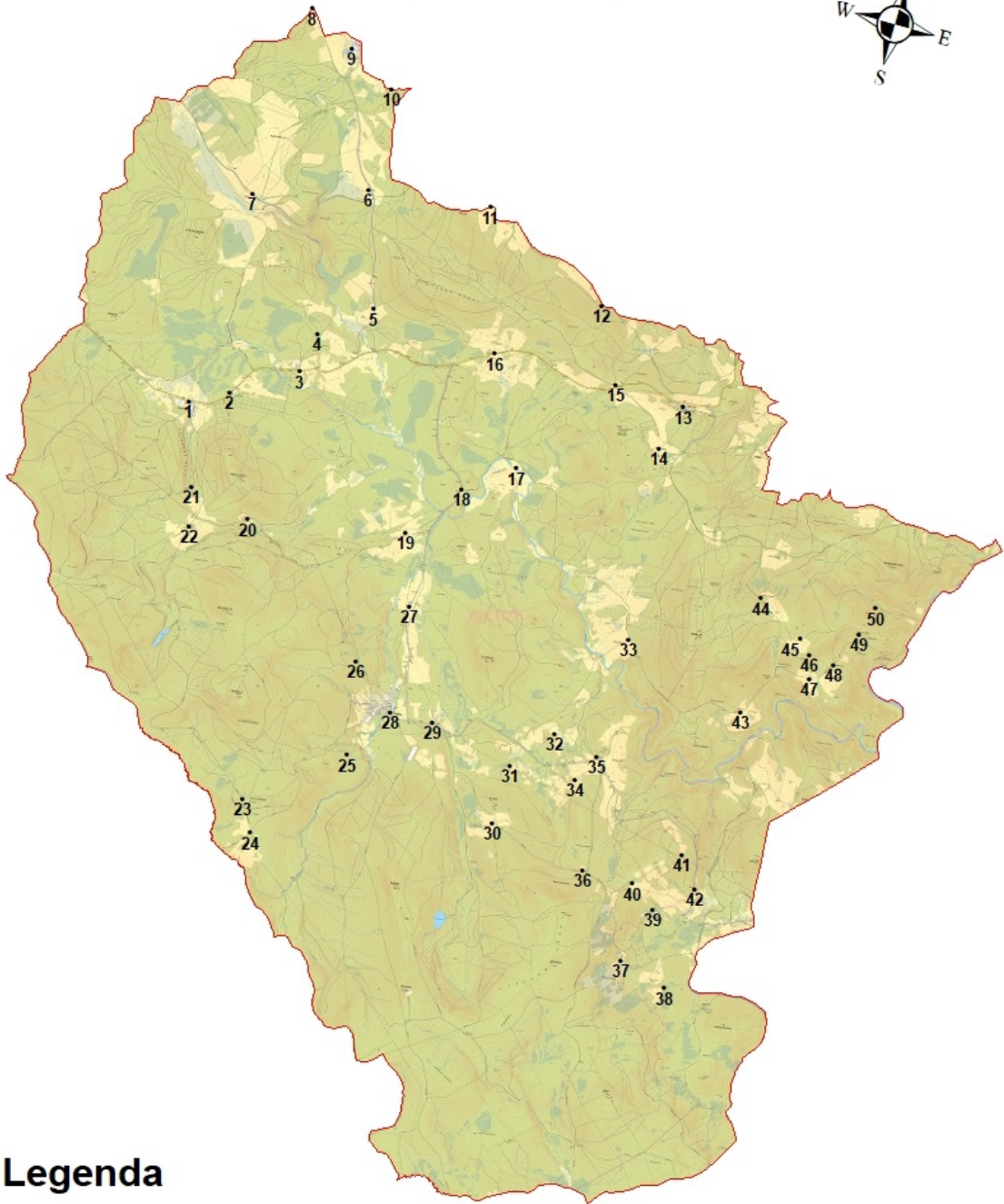
26.	Förmberg	-	Osada	Zcela zničená	0	1	4	Prášily 627054
27.	Zadní Chalupy	Hinterhäuser	Osada	Zcela zničená	0	13	105	Prášily 627054
28.	Prášily	Stubenbach	Obec	Částečně zničená	cca 100	448	3108	Prášily 627054
29.	Gruberg	-	Osada	Zcela zničená	2x parkoviště + 1 dům - Informační a strážní sloužba + zemědělský areál	12	73	Prášily 627054
30.	Jezerní	Seeberg	Osada	Zcela zničená	0	7	49	Prášily 627054
31.	Slunečná	Sonnberg	Osada	Zcela zničená	0	13	91	Prášily 627054

32.	Stodůlská Slunečná	Stadler Sonenberg	Osada	Zcela zničená	0	10	61	Prášily 627054
33.	Stodůlky	Stadln	Obec	Zcela zničená	0	34	276	Prášily 627054
34.	Mühlspreng	-	Osada	Zcela zničená	0	8	61	Prášily 627054
35.	Velký Bor	Grosshaid	Obec	Zcela zničená	0	23	149	Prášily 627054
36.	Nová Studnice	Neubrunn	Osada	Zcela zničená	0	11	57	Prášily 627054
37.	Zelenohorská Hut'	Grünbergerhütte	Osada	Zcela zničená	0	31	200	Prášily 627054
38.	Kaltenbrunn	-	Osada	Zcela zničená	0	2		Srní II. 799068

39.	Dolní Zelená Hora	Unter Grünberg	Osada	Zcela zničená	0	12	73	Srní II. 799068
40.	Horní Zelená Hora	Ober Grünberg	Osada	Zcela zničená	0	4	31	Prášily 627054
41.	Horky	Seckerberg	Osada	Zcela zničená	0	9	81	Horky u Srní II. 798983
42.	Grünberghof	-	Osada	Zcela zničená	0	13	82	Srní II. 799068
43.	Zadní Paště	Hinter Waid	Osada	Zcela zničená	Kaple sv. Martina	8	65	Paště 798908
44.	Paštěcká Paseka	Waiderer Holzschlag	Osada	Zcela zničená	0	2	19	Paště 798908
45.	Staré Hutě	Althütten	Osada	Zcela zničená	0	5	57	Paště 798908

46.	Bergl	-	Osada	Zcela zničená	0	3	19	Paště 798908
47.	Prošřední Paště	Mittel Waid	Osada	Zcela zničená	0	12	72	Paště 798908
48.	Přední Paště	Vorder Waid	Osada	Zcela zničená	Kaple P. Marie Pomocné	7	40	Paště 798908
49.	Lužná	Ebenwies	Osada	Zcela zničená	Kaple P. Marie Pomocné	2	13	Paště 798908
50.	Bystřá	Wunderbach	Osada	Zcela zničená	0	4	15	Paště 798908

VÚ Dobrá Voda

Legenda

Hranice VÚ Dobrá Voda

Zaniklé obce s přiřazeným číslem z tabulky 4.1

0

4 km

Obrázek 4.1: Číselné označení zaniklých obcí v bývalém VÚ Dobrá Voda dle tabulky 4.1. (zdroj: vlastní zpracování)

4.3 Osada Hůrka

4.3.1 Historie osady

Osada Hůrka neboli německy Hurkenthal vznikla kolem roku 1732. V těchto letech byla Hůrka malá osada známa pod názvem Česká Huť (Jablonská et al., 2011). Bydleli zde převážně němečtí osídlenci, kteří pracovali v cca 1 km vzdálené sklárně. Sklárnou vlastnila rodina Hafenbrädlů. Jelikož se sklárně dařilo, nechala rodina vystavit v roce 1766 druhou sklárnu v oblasti osady Hůrka (www.lovecpokladu.cz).

Osada se časem rozrůstala a byla poptávka po duchovním vědění. Tehdejší majitel skláren Jan Jiří Abel nechal postavit kostel sv. Vincence a kapli sv. Kříže. V podzemí kaple nechal pro svou rodinu vybudovat hrobku. Zajímavostí je, že se do hrobky těla ukládala namumifikovaná a uložena ve skleněných rakví. Do 50. let 20. století zde bylo pohřbeno 23 zesnulých z řad sklářských rodin. Sklární rodině prosperovaly a rozrostly se o hladírnu a brusírnu skla. Od 20. století bylo hlavním produktem benátské zrcadlo (Kudrlička, 2018).

První německá škola v osadě Hůrka byla založena v roce 1802. Založil ji majitel skláren Kryštof Abel a navštěvovaly ji převážně děti zaměstnanců skláren. Na přelomu 19. a 20. století navštěvovalo školu až 100 žáků (www.sumavadriveadnes.cz).

Osada se postupně rozvíjela a nacházel se v ní hostinec, zámeček, hotel, pošta, fara, lesovna a dva mlýny (Jablonská et al., 2011).

Velká změna pro osadu nastala počátkem 20. století, kdy v území Prášílska docházelo k úpadku sklářských hutí a nahradila tuto činnost těžba a prodej dřeva. Obyvatelé Hůrky začali pracovat jako lesní dělníci a osada již dále neprosperovala jako za výroby skla. V období 1. republiky zde žilo pouze pět Čechů, zbylé obyvatelstvo bylo německé národnosti (Kudrlička, 2018). Ještě před úplným zrušením osady, díky zahrnutí oblasti do vojenského újezdu Dobrá Voda v roce 1952, posloužila osada jako kulisa pro český film *Divá Bára*, kde je možno vidět nyní již zaniklé místo, něž byla zcela srovnána se zemí (Kuncová, 2021).

Jediné, co nebylo zničeno byla kaple, která měla být využita jako pozorovatelná. K těmto účelům bylo nutno celou kapli vyklidit. Pověřeni vojáci dostali za úkol zlikvidovat těla umístěná v hrobce. Jelikož byli vojáci posilněni alkoholem, vyndali mrtvá těla z rakví a tančili s nimi. Těla následně rozstříleli samopalama společně se skleněnými rakvemi a ostatky zakopali kolem kaple. Místní vypráví o tom, že se

tento čin dostál spravedlivého soudu. Říká se, že všichni vojáci, kteří se tohoto nelidského činu zúčastnili, zemřeli do půl roka na neznámou nemoc, způsobenou jakýmsi „mrtvolným jedem,“ (infekcí) a doslýchá se, že velitel této nešťastné jednotky zemřel předčasně při výbuchu demoliční nálože (Kintzl a Fischer, 2015).

Osada sloužila po vyhlášení VÚ jako dělostřelecká střelnice. Domy byly rozstříleny, cínové rakve a kříže prodány a kaple sloužila jako sklad terčů a pozorovatelná, ze které bylo vidět až na státní hranici (Kuncová, 2021).

Kolem kaple se nacházejí zajímavé neobvyklé dřevěné náhrobky. Tento náhrobek představuje umrlické prkno, na kterém se na Šumavě pohřbívalo, když byla zima a nebylo možno kopat do země. Nebožtík se nechal v chladu na umrlícím prkně a pohřbil se z jara, když země povolila od mrazů (Kintzl a Fischer, 2015).

Obrázek 4.2: Náhrobek na hřbitově u kaple sv. Kříže (zdroj: vlastní)

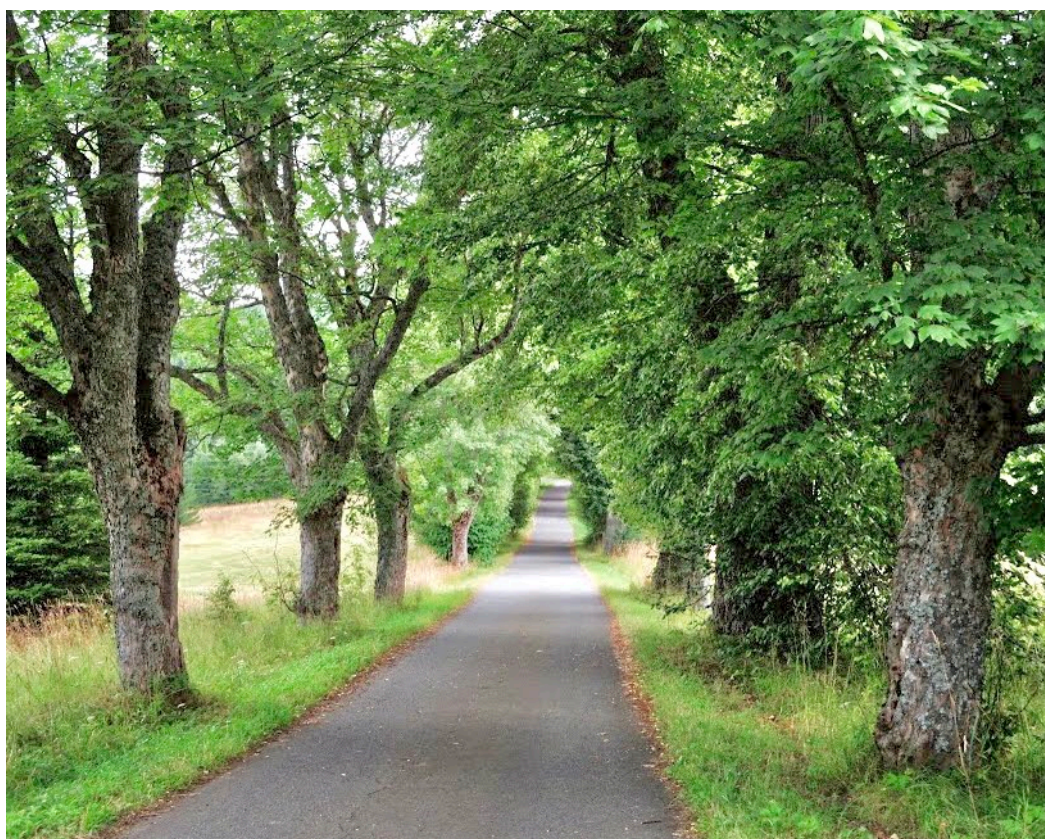
Němečtí obyvatelé, kteří museli po 2. světové válce místo opustit, našli útočiště například v Bavorském lese, v Oberbayern, nebo v Horním Falci (Kudrlička, 2018).

Obrázek 4.3: Místo, kde se nacházela osada Hůrka (zdroj: vlastní)

4.3.2 Současný stav

Před Hůrkou se táhne chráněná lipová a javorová alej, kterou se dojde na turistické odpočívadlo na Hůrce a do centra zaniklé osady.

Obrázek 4.4: Lipová a javorová alej při cestě do zaniklé osady (zdroj: vlastní)

Aktuálně je zaniklá osada tvořena kaplí sv. Kříže, na které je umístěna pamětní deska věnována osobám usmrceným na státní hranici se SRN v úseku Šumavy. Na

kapli je možno zazvonit na Zvon smíření, jehož zvuk se rozeznívá na znamení smíření mezi lidmi.

Kolem kaple se rozprostírá malý hřbitov s původními i novými náhrobky a jeden z mnoha je věnovaný obětím Železné opony.

Před kaplí jsou trosky kostela Vinzenz de Ferrer u kterého je umístěna informační tabule o zaniklé obci a kostele. Na zdi zdemolovaného kostela je připevněna pamětní deska z roku 2020 se jmény Ignác a Felix Hafenbrádl.

Obrázek 4.5: Pohled na dochované stavby osady (zdroj: vlastní)

Vývoj počtu obyvatel

Tabulka 4.2: Vývoj osídlení (zdroj: Kudrlička, 2018, Historický lexikon obcí České republiky, 2006)

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Obyvatelé	234	218	234	314	185	146	146	0	0	0	0	0	0	0
Domy	13	14	13	15	14	12	12	0	0	0	0	0	0	0

Tabulka znázorňuje vývoj osídlení osady Hůrky. Dle vypsanych hodnot lze říci, že nejvíce obyvatel a domů se zde nacházelo v roce 1900. Po roce 1900 začal počet obyvatel klesat, jelikož docházelo v této době k zániku sklářských hutí. V roce 1950 se počet obyvatel dostal na nulu, kde hodnota na vždy zůstala. K markantnímu úbytku počtu obyvatel došlo z důvodu odsunu občanů německé národnosti po 2. světové válce a k úplnému zániku osady přispělo vyhlášení VÚ Dobrá Voda. Aktuálně je osada vedena jako zaniklá a nenachází se zde žádný dům k bydlení. Jedinou stavbou je zde kaple a zdemolované obvodové zdi kostela.

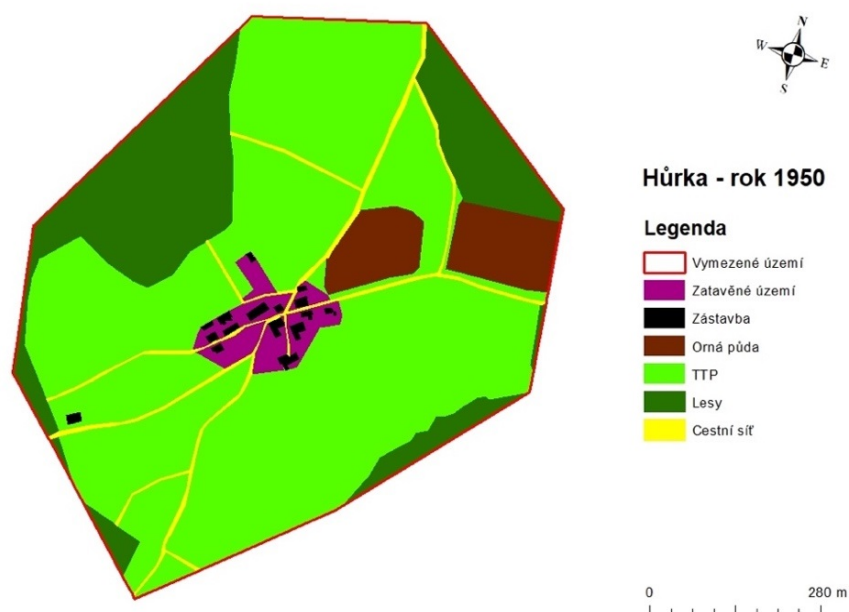
4.3.3 Zhodnocení vývoje land usu v osadě Hůrka

Tabulka 4.3: Land use ve vymezeném území bývalé osady Hůrka (Zdroj: vlastní zpracování)

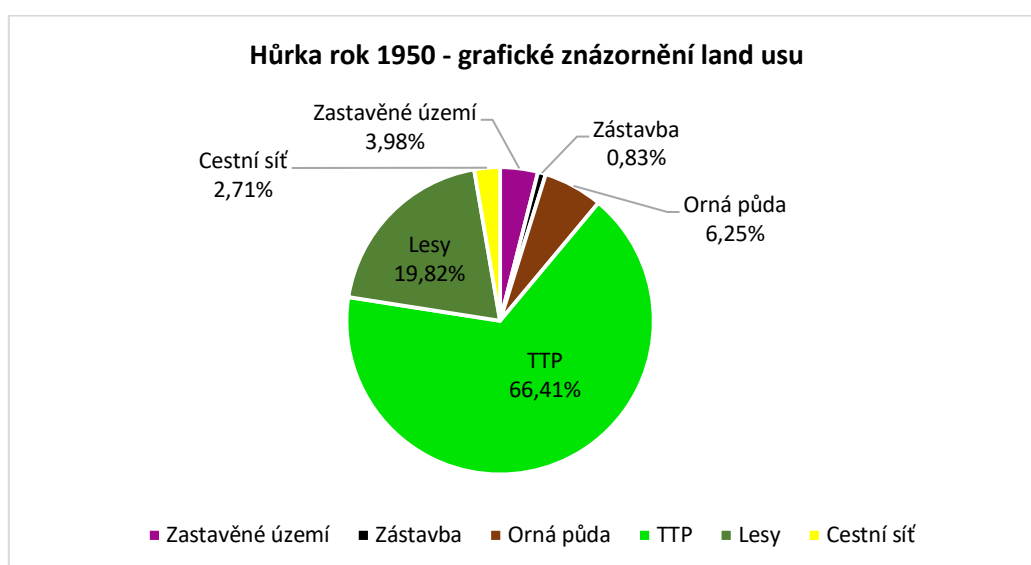
Hůrka – vyznačené území 57,6803 ha						
Rok	Zastavěné území [ha]	Zástavba [ha]	Orná půda [ha]	Lesy [ha]	TTP [ha]	Cestní síť [ha]
1950	2,2938	0,4807	3,6074	11,4318	38,3033	1,5633
2000	0,0296	0,0173	0	20,2609	34,6431	2,7294
2021	0,0296	0,0517	0	24,0799	30,2012	3,3179

Hůrka land use rok 1950

Dle zmapovaného land use osady Hůrky z roku 1950 lze jednoznačně určit, že převažující plocha v území je plocha TTP, která zaujímá 66,41 % plochy celkové výměry. Plochy TTP plynule přechází v zastavěné území osady. Ve východní části území se nachází plocha orné půdy, která představuje 6,25 % výměry. Lesy se nacházejí při okrajích vymezeného území a zaujímají plochu 19,82 %. Vymezené zastavěné území určené z mapy Ortofota představuje 3,98 %. Celkem je zde zaevidováno 16 staveb, což činí 0,83 % z celkové výměry. Cestní síť se sbíhá do centra osady a představuje 2,71 %.

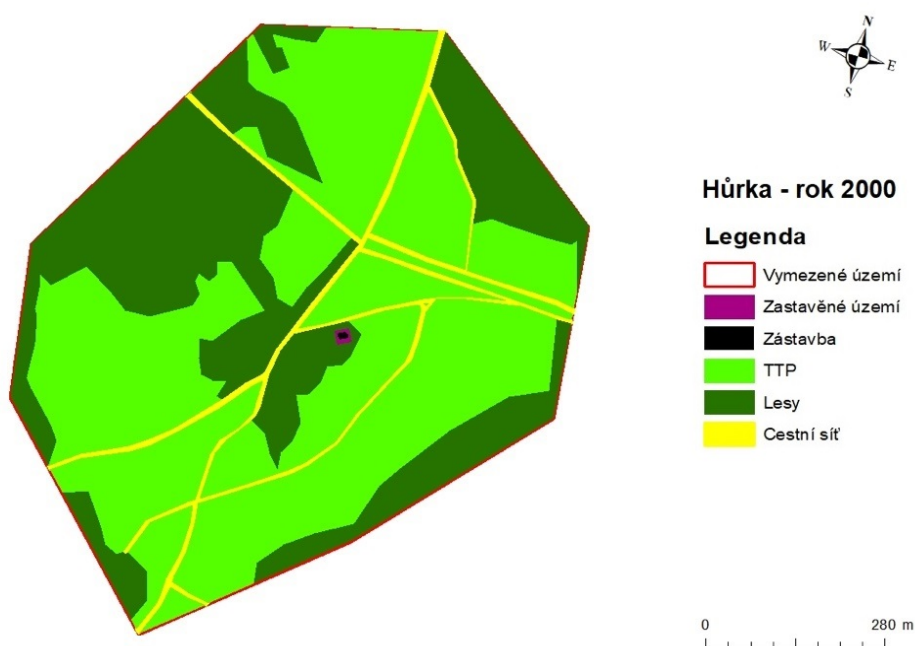
Obrázek 4.6: Mapa land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování)

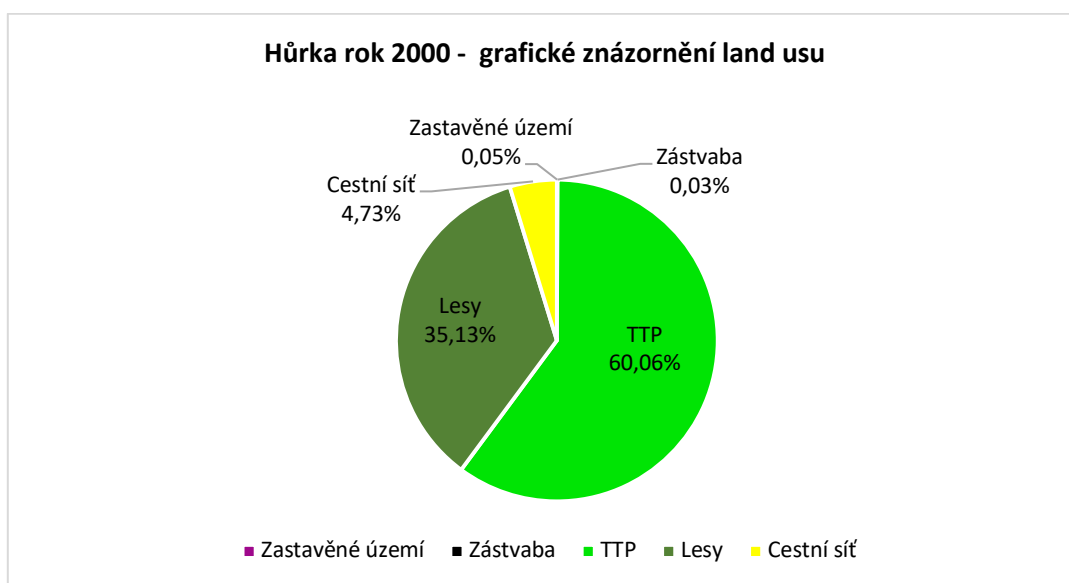
Obrázek 4.7: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování)

Hůrka land use rok 2000

Land use osady Hůrka se skládá z ploch: TTP, zástavby, zastavěného území, lesa a cestní sítě. Nejvíce zastoupena je plocha TTP, která zaujímá 60,06 %. Druhá plocha s největší výměrou je plocha lesa, která představuje 35,13 % z plochy celkové výměry a vyskytuje se při hranici území. Největší rozlohu má severozápadně v území, kde zasahuje až do samotného centra zaniklé osady. Jedinou stavbou je zde kaple, která náleží do zastavěnému území a představuje výměru 0,05 %. Cestní síť je v území poměrně hustě zastoupena a zaujímá plochu 4,73 %.

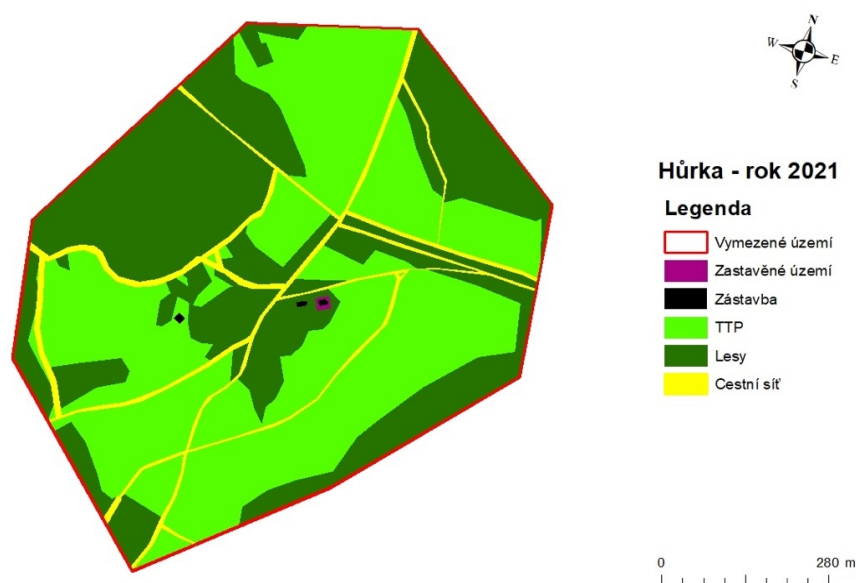
Obrázek 4.8: Mapa land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování)

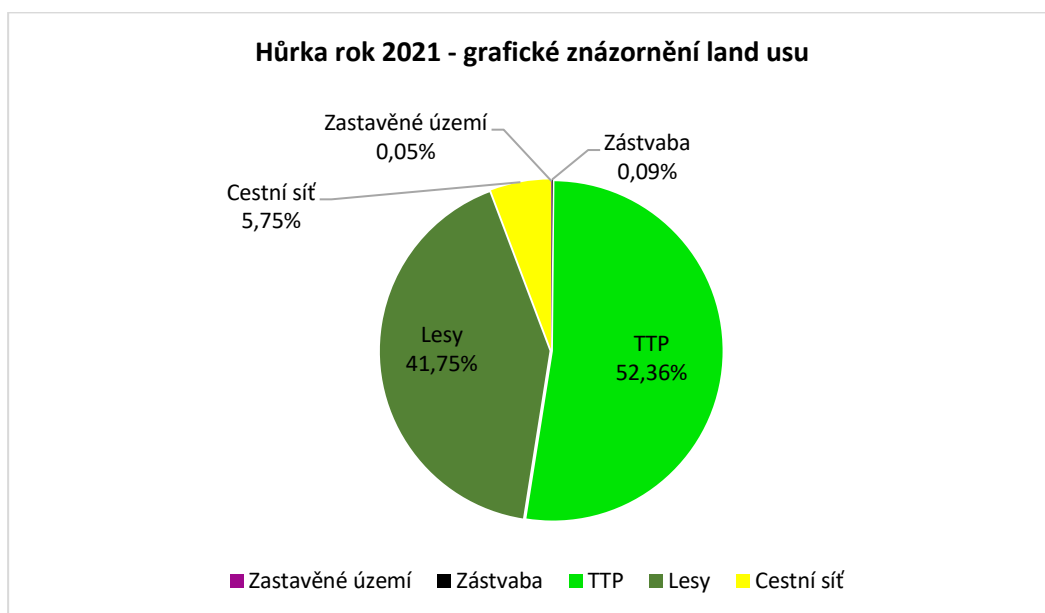
Obrázek 4.9: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování)

Hůrka land use rok 2021

Převažující část vymezeného území osady Hůrka je složena z plochy TTP, která představuje 52,36 %. Druhou nejzastoupenější plochou jsou lesy s hodnotou 41,75 %. Lesy se roprostírají po obvodu hranice území a severozápadním směrem les vybíhá do centra oblasti zaniklé osady. Při hranici se jedná o les hustý, naopak kolem centra zaniklé osady, je les velmi řídký. Zastavěné území činí 0,05 % a obsahuje jedinou stavbu v podobě dochované kapličky. Území je velmi bohaté na cestní síť a představuje 5,75 % z celkové výměry.

Obrázek 4.10: Mapa land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek 4.11: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování)

Mapa kultur z let 1837 - 1844

Obrázek 4.12: Mapa kultur (zdroj: www.ars.cuzk.cz)

Osada Hůrka je zaniklé místo, kterou tvořily dle mapy Ortofota ještě v 50. letech 20. století stavby v podobě rodinných domků, kostela a kaple. Na zastavěném území osady navazovaly plochy TTP, které byly ve vymezeném území na dvou místech doplněny o ornou půdu. V porovnání s rokem 2000 již byla osada vedena jako zaniklá. Orná půda se z území vytratila a na místě bývalé osady došlo k zarůstání území křovinami, keři a stromy, což vedlo k rozšíření plochy lesa a úbytku plochy TTP. V roce 2021 došlo k nárůstu plochy lesa. Od roku 2000 nárůst činil 6,62 %. Stouplo i zastoupení plochy cestní sítě o 1,75 ha. Celkový nárůst plochy lesa od roku 1950 činí 12,7 ha.

Dle přiložené mapy kultur zmapované v rozmezí let 1837 – 1844 lze říci, že se v obci nacházelo více orné půdy, než tomu bylo uvedeno v roce 1950. Je tedy patrné i menší zastoupení ploch TTP. Naopak daleko více byla zastoupena plocha lesa, která byla zřejmě postupem času kácena pro potřeby zde přítomné sklárny.

Z hlediska vlastnictví je pozemek v centru zaniklé osady ve vlastnictví obce Prášíly. Na pozemku se nachází kaple, hřbitov a trosky kostela. Všechny ostatní pozemky nacházející se v blízkém okolí zaniklé osady, jsou majetkem České republiky. Plochy TTP kolem zaniklé osady obhospodařuje soukromý zemědělec.

4.4 Obec Zhůří

4.4.1 Historie obce

První zmínka o obci Zhůří pochází z roku 1613. Nejprve šlo o Králováckou rychtu a až později o farní obec. Obec se rozprostírala po obou stranách silnice a později hranice dosahovaly až k druhému břehu řeky Křemelné.

V letech 1753 až 1787 zde byla vybudována sklárna a mnoho obyvatel se živilo pálením dřevěného uhlí pro její potřeby (Jablonská et al., 2011). Roku 1763 byl v obci postaven kostel sv. Trojice, který byl postaven ze dřeva a několikrát vyhořel.

V obci se začátkem 20. století nacházela škola, fara, dvě hospody, mlýn s pilou, hamr, hladírna skla, četnická stanice a poštovní úřad, dokonce byl do obce zaveden vodovod a vodní elektrárna. Žilo zde převážně německé obyvatelstvo a během válek se jejich počet vyšplhal okolo 600 (www.fotimesumavu.cz).

Ke konci války 5.5.1945 došlo ve velmi blízkém okolí Zhůří k bitvě. Stáli proti sobě američtí vojáci 90. pěší divize jako osvoboditelé a němečtí kadeti a členi Hitlerjugend. Bylo zde zabito 10 amerických vojáků a 24 německých protivníků. Velký dopad to mělo i na osadu Zhůří. Mnoho domů bylo vypáleno nebo velmi poškozeno a obyvatelé uprchli do osady Javorné nebo Kochánova. Dokonce i kostel byl poničen a přišel v boji o střechu (Kintzl a Fischer, 2015).

První úbytek osídlení v obci nastal odsunem německého obyvatelstva po 2. světové válce. Tito obyvatelé byli transportováni roku 1946 do sběrného místa v Dlouhé Vsi, pak do Sušice a následně do Bavorska. Posledních 11 rodin bylo z oblasti vysídleno až po sklizni úrody po 26.9.1946 (Kudrlička, 2018).

Jelikož se jednalo o odlehlé místo mezi lesy, nebyl o dosídlení z řad českých občanů velký zájem. Proto byla tato obec dosídlena reemigranty z východní Evropy konkrétně z Rumunska a Slovenska (Jablonská et al., 2011).

Bohužel tito osídlenci neměli tušení, že jejich pobyt zde nebude mít dlouhé trvání. Už na podzim roku 1951 a na jaře roku 1952 se v obci často objevovaly vojenské komise s generály a sovětskými poradci (Kudrlička, 2018).

Zánik obce byl způsoben zařazením oblasti do Vojenského újezdu Dobrá Voda, s čímž byla obec zdemolována a obyvatelstvo muselo v dubnu a květnu roku 1952 odejít (Jablonská et al., 2011).

V důsledku těchto událostí byl vyhlášen zákaz vstupu do obce a na silnici u Starého Brunstu se objevila závora. Byly zde postaveny dřevěné ohrady, které

sloužily jako chlívky pro dobytek, vojenská hláska a pozorovatelná. Na zvířatech zde prováděly testy v podobě reakce na spasení pastvy postříkané různými jedovatými postřiky.

Po zrušení vojenského újezdu Dobrá Voda byla zničena vojenská hláska a pozorovatelná byla využívána pracovníky Národního parku Šumava (Kudrlička, 2018). Koncem 20. století zde rodáci postavili kapli (Jablonská et al., 2011).

Obrázek 4.13: Kaple v bývalé osadě Zhůří (Zdroj: vlastní)

Školství

První obecná škola vznikla mezi Gerlovou hutí a Hartmanicemi v Novém Zhůří. Tím, že do osady po 2. světové válce přicházeli noví osídlenci většinou z Rumunska nebo Bulharska, měli zde uplatnění jako pastevcí. Často tito osídlenci neměli velké vzdělání, a tak byla snaha o poskytnutí alespoň vzdělání základního. První škola ve Zhůří vznikla 9. února 1948, kdy sem přišel vyučovat učitel z osady Dlouhá Ves. Škola měla dvě třídy a měla 19 žáků různých věkových kategorií. Dvanáct dětí pocházelo z Rumunska, dvě z Maďarska, jedno Německé a jedno České. Škola měla slibnou budoucnost, ale na jaře roku 1952 byla oblast zařazena do vojenského újezdu Dobrá Voda a škola byla nucena svůj provoz navždy ukončit (Kudrlička, 2018).

4.4.2 Současný stav

V současné době je obec zaniklá. Stojí zde nová kaple Nejsvětější trojice, pomník věnovaný americkým vojákům padlým zde při osvobození Šumavy a Kříž smíření.

Obrázek 4.14: Kříž smíření (Zdroj: vlastní)

Přítomné dvě umrlíčí prkna poukazují na starou tradici, kdy se nebožtík v období zimy, kdy byla půda zmrzlá, uložil do podkroví a pohřbil se na jaře. Nad Zhůřím na úbočí Hadího vrchu stojí památné stromy.

Obrázek 4.15: Umrlíčí prkna u kaple (Zdroj: vlastní)

Vývoj počtu obyvatel

Tabulka 4.4: Vývoj osídlení (zdroj: Historický lexikon obcí České republiky, 2006).

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Obyvatelé	630	666	678	623	599	598	623	79	0	0	0	0	0	0
Domy	70	70	71	73	76	77	60	60	0	0	0	0	0	0

Tabulka obsahuje vývoj počtu obyvatel od roku 1869 až do roku 2011. V největším rozkvětu byla obec roku 1890, kdy v osadě žilo 678 obyvatel v 71 domech. Nejvíce

domů se zde nacházelo v roce 1930, kdy jich bylo sečteno 83. Je patrné, že velký úbytek obyvatel nastal v roce 1950, kdy osadu muselo po 2. světové válce opustit německé obyvatelstvo. Při sčítání v roce 1950 zde bylo zaevidováno již jen 79 obyvatel v 60 domech. Později došlo k úpadku a úplnému zdemolování obce díky zahrnutí oblasti do vojenského újezdu Dobrá Voda.

Od roku 1961 je obec vedena jako zaniklá a bez trvalých obyvatel. Jedinou stavbou je zde malá kaplička.

4.4.3 Zhodnocení vývoje land usu v obci Zhůří

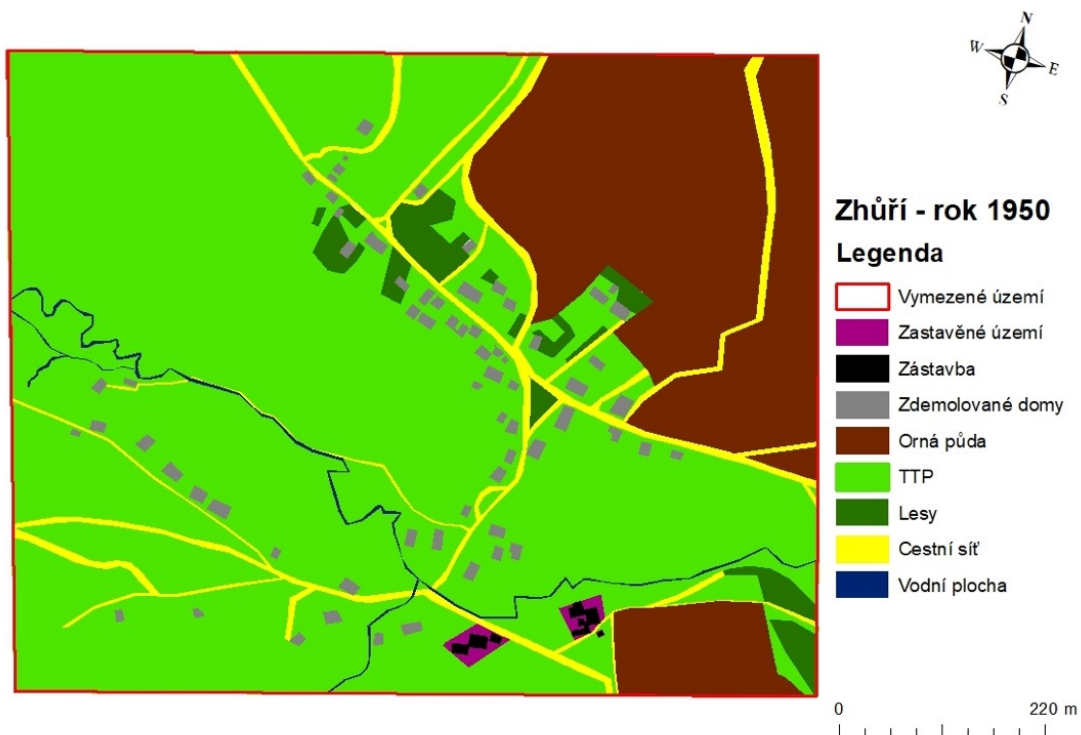
Tabulka 4.5: Land use ve vymezeném území bývalé obce Zhůří (Zdroj: vlastní zpracování)

Zhůří – vyznačené území 59,38 ha								
Rok	Zastavěné území	Zástavba	Zdemolované domy	Orná půda	Lesy	TTP	Cestní síť	Vodní plocha
1950	0,322723	0,118068	0,966965	11,9031	1,6178	41,3953	2,7035	0,358546
2000	0,02284	0,002669	0	0	1,0433	55,7039	1,97	0,64327
2021	0,02284	0,002669	0	0	5,1905	51,6297	1,9182	0,622056

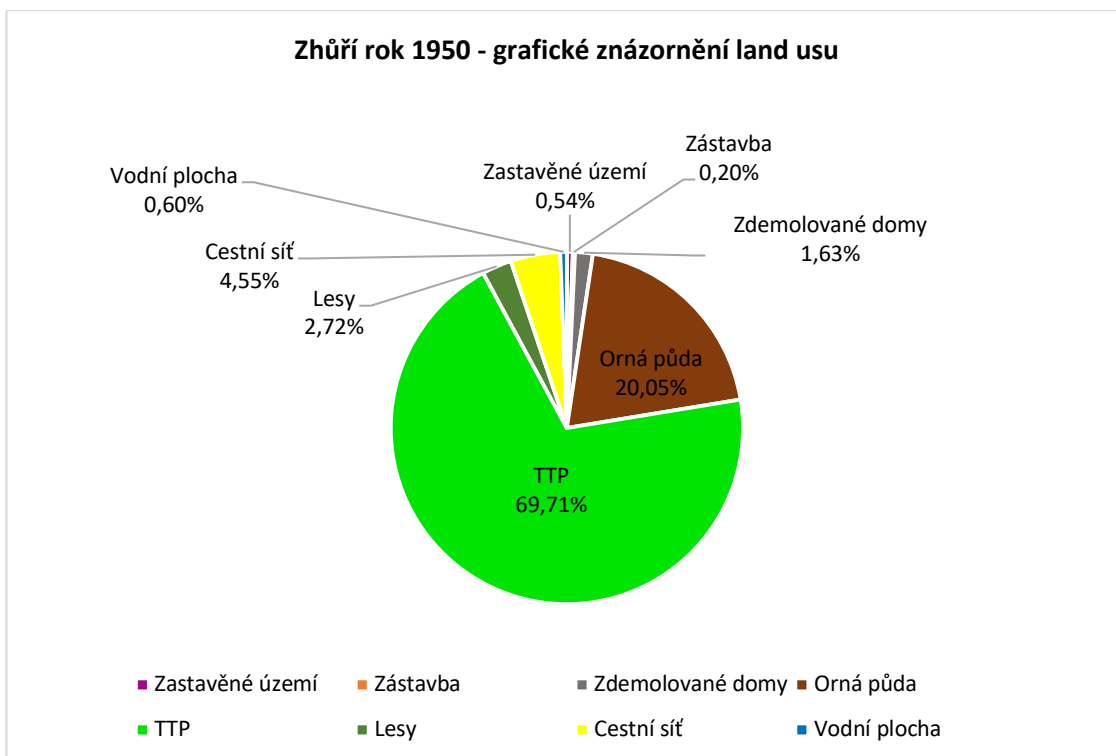
Zhůří land use rok 1950

Land use ve vymezeném území obce Zhůří jsou nejvíce zastoupeny plochou TTP, která zaujímají 69,71 % plochy výměry. V oblasti TTP se ve velkém množství nacházejí trosky domů, dle viditelnosti z mapy Ortofota konkrétně 69 budov. Nad obcí, se rozprostírá plocha orné půdy, která navazuje na bývalou obec a představuje 20,05 %. Zastoupení plochy lesa činí 2,72 % a vyskytují se na východním okraji hranice území a při troskách obce. Vodní plocha prochází skrze celé území a obsahuje 0,60 % výměry. Hojně zastoupena je i poměrně hustá cestní síť, která se sbíhá do centra obce a představuje 4,55 % výměry. Zástavba, která není

zdemolovaná se zde vyskytuje ve velmi malém množství, přibližně 8 staveb se zastavěným územím 0,54 %.

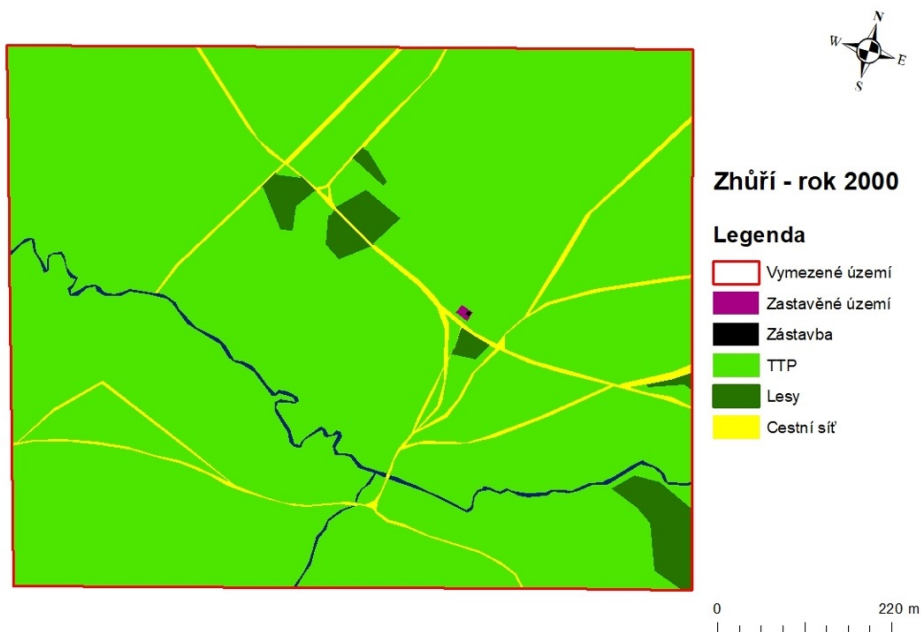
Obrázek 4.16: Mapa land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování)

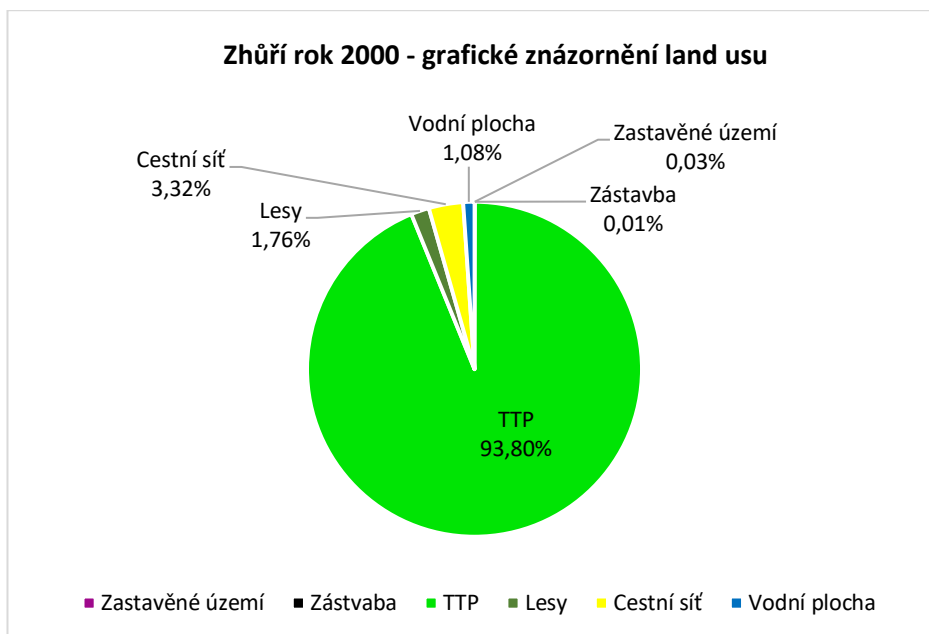
Obrázek 4.17: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování)

Zhůří land use rok 2000

V roce 2000 je patrné, že největší plochu land usu zaujímají plochy TTP se zastoupením 93,80 %. Lesy se v této oblasti vyskytují jen velmi zřídka a rozprostírají se v oblasti centra zaniklé obce a část v pravém dolním rohu území. Jejich hodnota činí 1,76 %. Zástavbu v obci představuje vystavěna kaplička. Poměrně hustě je zde znázorněna cestní síť, která představuje 3,32 % výměry. Vodní plocha prochází celým územím a zaujímá 0,60 % plochy výměry v území.

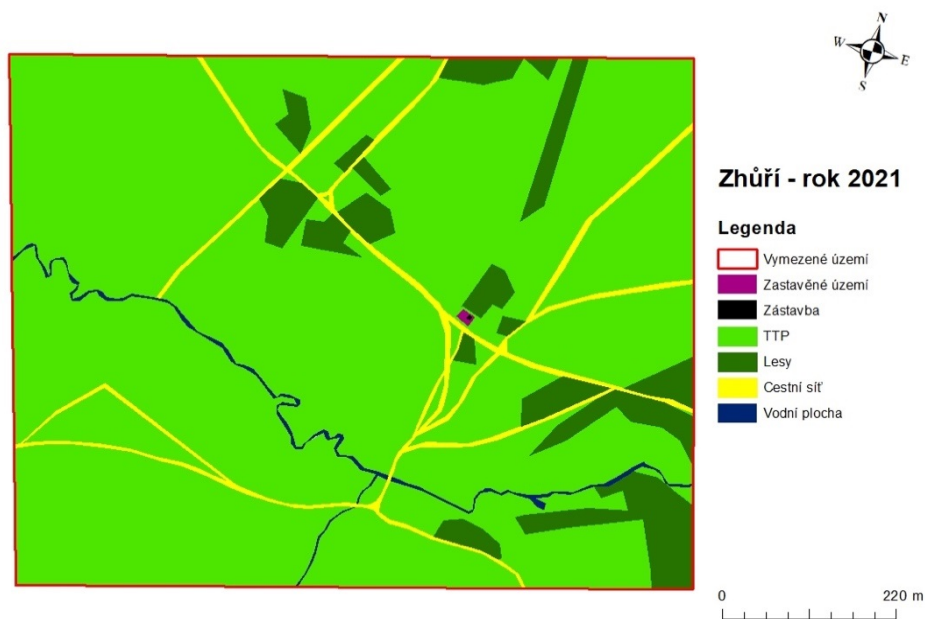
Obrázek 4.18: Mapa land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování)

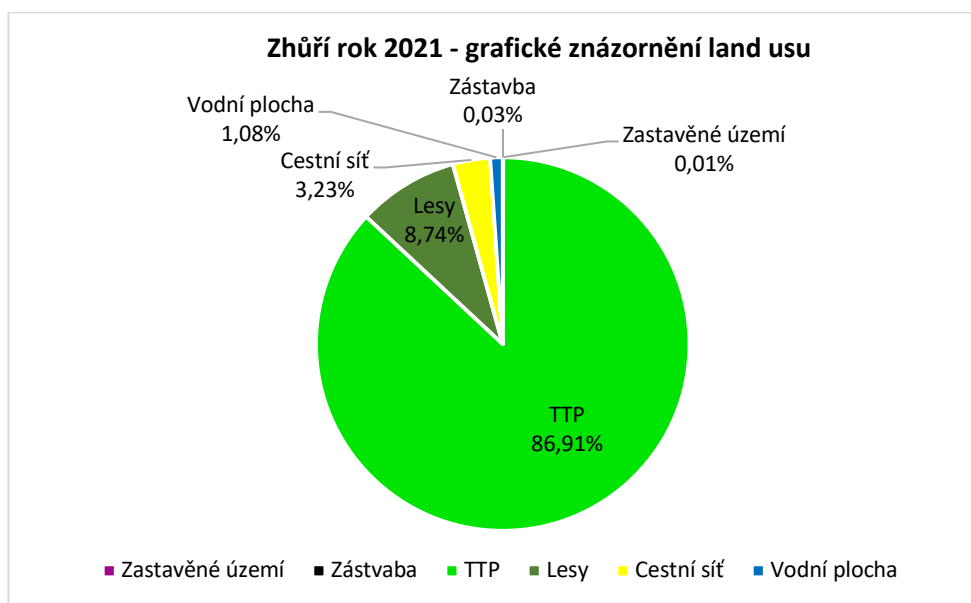
Obrázek 4.19: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování)

Zhůří land use rok 2021

Dominantní plochou land usu je plocha TTP, která zaujímá 86,91 %. Plocha lesa je v území málo zastoupena a rozprostírá se v centru zaniklé obce, uprostřed severní hranice a při pravém dolním rohu vymezeného území. Les představuje hodnotu 8,74 %. Vodní plocha prochází po celém vymezeném území a představuje 1,08 %. Cestní síť je v oblasti poměrně hojně zastoupena a znázorňuje hodnotu 3,23 %. Zástavba na místě zaniklé obce je aktuálně jedna, a to vystavěná kaple.

Obrázek 4.20: Mapa land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek 4.21: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování)

Mapa kultur z let 1837 - 1844

Obrázek 4.22: Mapa kultur (zdroj: www.ars.cuzk.cz)

Zhůří je považována za zaniklou obec, kde je velmi patrný úbytek zástavby. V roce 1950 se na území nacházelo mnoho trosk domů, které zarůstaly nejprve travou, pak křovinou, až se postupem času přeměňovala v řidší les. Tím, jak docházelo k zániku obce, vymizela i plocha orné půdy a v důsledku situace a času, byla plocha přeměněna na plochy TTP.

Při porovnání období 1950, 2000 a 2021 docházelo od roku 1950 do roku 2000 k nárůstu TTP, které se v roce 2021 na některých místech přeměnil v plochy řidšího lesa. Zastoupení vodní plochy a cestní sítě v území zůstává poměrně stabilní a tudíž nejsou patrná žádná velká vychýlení.

Dle přiložené Mapy kultur z rozmezí let 1837 - 1844 je zřejmé, že již v této době kolem obce převahovala spíše plocha TTP, která byla místy doplněna o plochy orné půdy nacházející se v blízkosti zastavěného území obce.

Z hlediska vlastnictví pozemků v oblasti zaniklé obce je většina parcel majetkem České republiky. Jeden pozemek se nachází ve vlastní Římskokatolické farnosti Velhartice a dále se zde nachází jeden pozemek z jedné poloviny v soukromém vlastnictví a z druhé poloviny ve vlastnictví státu.

Pozemky TTP v okolí zaniklé obce jsou v pachtu a obhospodařují je dva soukromí zemědělci.

4.5 Obec Prášily

4.5.1 Historie obce

Prášilsko bylo v roce 1727 neobydlené a vlastnil ho hrabě Mansfeld. V okolí Prášil žilo hlavně německé obyvatelstvo, které zakládalo okolní osady: Rehberg, Gruberg, Mühlsprenge, Seeberg, Grünberg a Groshaid (www.turistika.cz).

Ve 40. letech 18. století oblast koupil Lorenz Gattermayer, který nechal v blízkosti Prášil postavit čtyři sklárny, které se zaměřovaly na výrobu zrcadlového skla. Lorenz Gattermayer pocházel ze sklářské rodiny z osady Javorné. Rodina sem přišla z Rakouska v 2. pol. 17. století. Budovy sklárny byly postaveny na často vysoce položených místech, kde byl větší chlad a příroda nebyla člověkem nijak ovlivněna a obhospodařována, a tak bylo místo pro obživu obyvatel velmi náročné (Haller a Polívka, 2014).

Obrázek 4.23: Cedule v obci Prášily (Zdroj: vlastní)

První sklárna vznikla roku 1749 přímo v Prášilech. Druhou vystavěl v oblasti Dolních Ždánidel společně s panským domem (www.místopisy.cz).

Třetí sklárnu Lorenz Gattermayer postavil v oblasti osady Nové Studnice a čtvrtou huť na lesním území mezi Jezerním hřbetem a řekou Vydrou (nad dnešní Zelenhou Horou). V roce 1760 se správy oblasti Prášilsko i všech hutí ujal Lorenza ručitel hrabě Kinský, který ho po úpadku panství v roce 1763 koupil. Hutě

pronajímal a později výrobu skla přemístil do Severních Čech, kde vlastnil ve Sloupu továrny na výrobu zrcadlového skla (www.sumavanet.cz).

Roku 1798 koupil oblast Prášílska od hrabě Kinského kníže Schwarzenberg. Pro kníže Schwarzenberga bylo toto místo zajímavé díky bohatým lesům a možnosti je zpeněžit prodejem do vnitrozemí, a tím se v této oblasti již sklářské hutě nerozvíjely a ukončily svou činnost (Duschek, 2022).

Prášílské lesy

Ve 13. a 14. století nastala v našich zemích redukce lesních ploch na plochy zemědělské. Nejvíce se to dotklo oblasti vnitrozemí a méně pak oblasti hraniční. Další úbytek lesů nastal při sklárnách, dolech a hutích. V období raného středověku lesy na Šumavě patřily do Hercynského lesa. Velká část tohoto lesa se táhla Královským hvozdem od Nýrska po Vimperk (Šantrůčková, 2010). Ve 2. polovině 18. století nastala ve vnitrozemí, a hlavně v okolí Prahy, krize v nedostatku dřeva. Byl připraven plán, jak využít Šumavské lesy pro zásobování vnitrozemí a toto se týkalo i Prášíl. Tento plán byl pozastaven z důvodu nedostatku financí (www.sumava-modravsko.cz).

Roku 1798 koupil oblast Prášílska kníže Schwarzenberg, který koupil panství Prášílské a Dlouhoveské. Tím začal velký zvrat pro tuto oblast. Začaly se budovat plavební kanály, postavily se čtyři pily na Prášílském potoce a na Modravě vznikla firma na zpracování rezonančního dřeva nebo na výrobu šindele a dřevěného drátu. S velkou těžbou se tvořily paseky, které nebylo čím osázet pro nedostatek semen a často i vysázené paseky kvůli nepříznivému klimatu nebo nepadění zvěří usychaly (Duschek, 2022).

V 60. letech 19. století se zorganizovalo šetření zhodnocení stavu lesů v oblasti střední Šumavy - Prášílska. Od koupi panství Schwarzenbergů do roku 1860 se nechalo vytěžit 3,5 mil. m³ což bylo o 1,5 mil m³ více než bylo plánováno a bylo zjištěno, že došlo i k velkému úbytku více jak 100 let staršího porostu (Šantrůčková, 2010). Z těchto zjištění se zavedla opatření pro ochranu lesa, která se týkala velkého snížení těžby lesa, jak šetrně hospodařit v klimaticky nepříznivých podmínkách a důraz na zalesňování. Tyto plány na obnovu a ochranu lesů byly narušeny v říjnu roku 1870 větrnou kalamitou, která polámala přibližně 100 tisíc. m³ a nebyla dostatečně rychle vytěžena a tím přišla další pohroma v podobě kůrovce. Jelikož lesy byly po kalamitě řídké a oslabené, přišla v roce 1875 další kalamita. V roce 1882 – 1883 byla zásoba v Prášílských lesech 1,3 mil. m³. Pro porovnání o 100 let dříve byla

zásoba v této oblasti 5,6 mil m³. Po těchto kalamitách byl les velmi slabý, starý les byl zcela zničen a nový špatným způsobem zalesňování. Tímto vznikala les s málo stabilním lesním společenstvem, což je patrné dodnes (www.sumava-modravsko.cz).

Škola v Prášilech

První jednotřídní škola byla v Prášilech otevřena roku 1787 a druhá třída zde byla otevřena o rok později (www.sumavanet.cz).

V roce 1860 do školy chodilo 149 studentů. Do prášilské školy docházeli děti z osad a obcí: Prášily, Formberg, Gsenget, Horní a Dolní Steindlberg, Zadní Domky, Vysoké Lávky, Gruber, Nová Studnice, Seeberg a Sonnberg. V roce 1894 docházelo do školy až 236 žáků (Anděra et al., 2003).

4.5.2 Současný stav

Vývoj počtu obyvatel:

Tabulka 4.6: Vývoj osídlení (zdroj: www.czso.cz, Historický lexikon obcí České republiky, 2006, zpracování: vlastní)

Rok	Obyvatelé	Domy
1869	3709	436
1880	4757	465
1890	5368	463
1900	5212	464
1910	3818	456
1921	3376	428
1930	3108	448
1950	328	250
1961	319	75
1970	291	61
1980	188	44
1991	148	42
2001	123	49
2011	113	61
2021	154	-

Dle tabulky vývoje osídlení od roku 1880 docházelo k úbytku obyvatel až do roku 2011. Markantní úbytek obyvatel nastal po 2. světové válce, kdy došlo k odsunu německého obyvatelstva a následnému vybudování VÚ Dobrá Voda. Při sčítání v roce 1950 se počet z 3 108 snížil na 319 obyvatel. Dle dosavadních zveřejněných údajů ze sčítání v roce 2021 lze říci, že se úbytek obyvatel podařilo zastavit a dochází nárůstu. Počet domů v roce 2021 je zatím oficiálně neuveden.

Nezaměstnanost v obci:

Tabulka 4.7: Nezaměstnanost v obci (Zdroj: www.czso.cz, zpracování: vlastní)

	Obyvatelstvo 15 - 64 let k 31.12.2020	Uchazeči o zaměstnání k 31.1. 2022	z toho dosažitelní uchazeči o zaměstnání k 31.1. 2022	Podíl nezaměstnaných osob v % k 31.1. 2022	Volná místa k 31.1 2022
Počet osob	102	4	3	2,94	2

Ke konci prosince roku 2020 obec Prášily obývalo 102 obyvatel v rozmezí 15 – 64 let, kteří jsou považováni za ekonomicky aktivní. O zaměstnání se v roce 2021 ucházeli celkem 4 uchazeči a podíl nezaměstnaných osob je 2,94 %. Volných pracovních míst je v lokalitě velmi málo, konkrétně dvě.

Dokončené byty v obcích

Tabulka 4.8: Statistika dokončených domů v obci (Zdroj: www.czso.cz, zpracování: vlastní)

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet	0	0	0	2	16	0	0	0	0	0	0	1

Přírůstek nových domů v této obci není výrazný. Od roku 2009 byly postaveny dva domy v roce 2012, šestnáct domů v roce 2013 a jeden dům v roce 2020. Zástavba se v obci za posledních 15 let pomalu rozrůstala v podobě výstavby převážně

ubytovacích zařízení, byl postaven sportovní areál na jižní části obce, restaurace, dva obchody, cukrárna, zřízena byla i botanická zahrada a lanový park.

Hospodářská činnost:

Tabulka 4.9: Hospodářská činnost k roku 31.12.2020 (Zdroj: www.czso.cz, zpracování: vlastní)

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti	Registrované podniky k 31.12.2020	Podniky se zjištěnou aktivitou k 31.12.2020
Celkem	86	44
Zemědělství, lesnictví, rybářství	27	11
Průmysl celkem	1	1
Stavebnictví	1	-
Velkoobchod a maloobchod, oprava a údržba motorových vozidel	3	2
Doprava a skladování	2	-
Ubytování a stravování	22	13
Peněžnictví a pojišťovnictví	1	1
Činnost v oblasti nemovitostí	6	4
Profesní, vědecké a technické činnosti	4	3
Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení	1	1

Kulturní, zábavní a rekreační činnost	3	3
Ostatní činnost	12	4

Podnikatelských subjektů se v obci nachází celkem 86, ale podniků se zjištěnou aktivitou jen 44. Nejvíce je zde zastoupeno zemědělství s počtem 27 podniků. Dále pak je zde významně zastoupena činnost ubytování a stravování s počtem 22 podniků a s větším počtem ještě činnost v oblasti nemovitostí s hodnotou 6. Dle rozdělení subjektů podle právní normy zde provozují fyzické osoby 58 registrovaných podniků, které podnikají podle živnostenského zákona a 7 zemědělských podnikatelů.

Obrázek 4.24: Pohled na centrum obce (Zdroj: vlastní)

Současnost a vybavenost obce:

Obec je turistickou oblastí, která je navštěvovaná jak v zimě, tak v létě a nachází se zde mnoho zajímavých míst i aktivit.

Dle českého statistického úřadu byla návštěvnost v 11 ubytovacích zařízeních v roce 2020 stanovena na 7 129 hostů (www.czso.cz).

Aktuálně se v obci nachází informační středisko, které je umístěno v budově obecního úřadu obce Prášily, pošta, obchod s potravinami, cukrárna, ubytovací zařízení, pomník věnovaný památce zaniklých obcí, lanový park a botanická zahrada.

Obrázek 4.25: Pomník věnovaný památce zaniklých obcí v Prášilech

4.5.3 Hodnocení vývoje land usu v obci Prášily

Tabulka 4.10: Land use ve vymezeném území bývalé obce Prášily (Zdroj: vlastní zpracování)

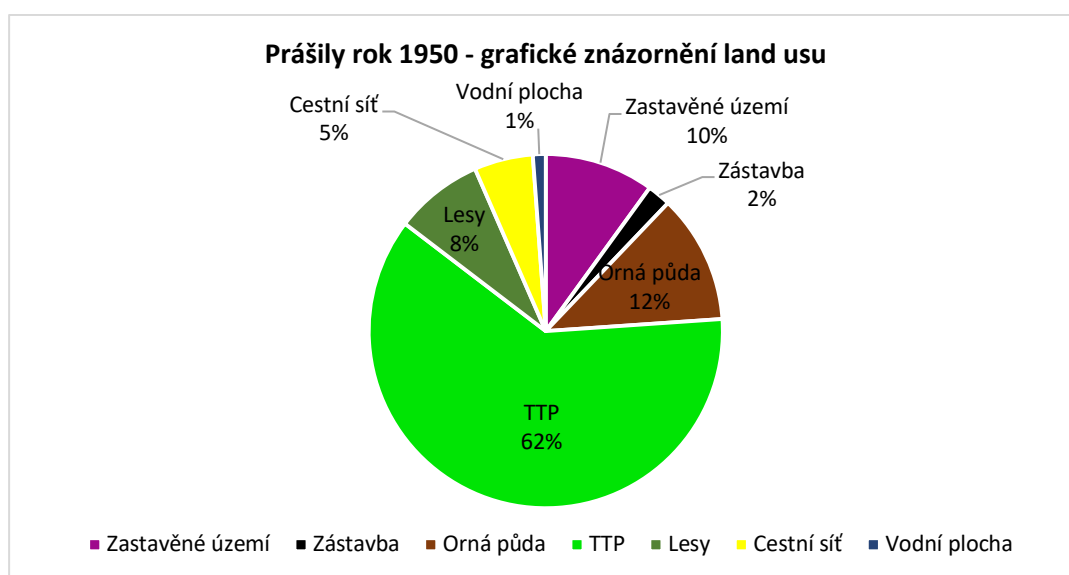
Prášily – vyznačené území 65,5018 ha							
Rok	Zastavěné úze- mí v ha	Zástavba v ha	Orná půda v ha	Lesy v ha	TTP v ha	Cestní síť v ha	Vodní plocha v ha
1950	6,544	1,40	7,715	5,2928	40,26	3,5194	0,768804
2000	8,7261	1,4813	0	28,9108	21,4479	4,0259	0,909892
2021	12,9302	2,05	0	31,2998	13,8617	4,4496	0,910507

Prášily land use rok 1950

Vymezené území, na kterém je zmapovaný land use činí po zaokrouhlení 65,5 ha. Podle zmapování v roce 1950 největší podíl ve vymezeném území připadá na TTP, které představuje 62 % z celkové výměry a navazuje na zastavěnou část obce. TTP je místy doplněno o ornou půdu, která je zastoupena 12 procenty, vyznačuje tedy druhé největší zastoupení a nachází se také v přijatelné blízkosti od zástavby obce. Osm procent z výměry území zaujímají lesy, které se nacházejí při okraji hranice území. Vodní plocha protéká celým vymezeným územím a zaujímá 1 % výměry. Zastavěné území obce je vymezeno dle mapy Ortofota na 10 % z celkové výměry.

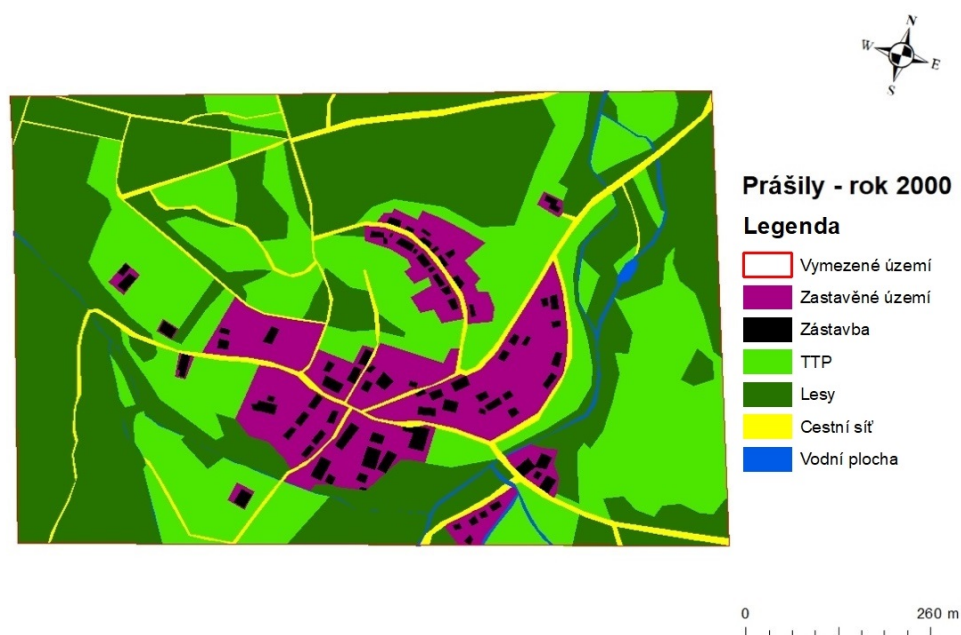
Obrázek 4.26: Mapa land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování)

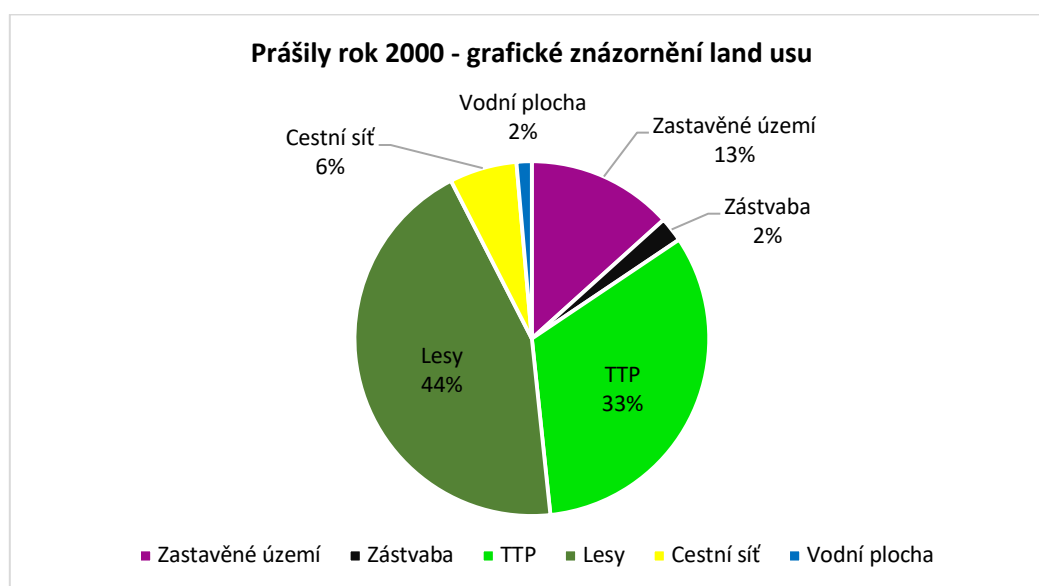
Obrázek 4.27: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování)

Prášíly land use rok 2000

Ze zmapování land usu z roku 2000 je vidno, že nejčastější zastoupení v území připadá na plochy lesa, která zaujímá 44 % z vymezeného území. Hlubší a hustější lesy se nacházejí při hranici vymezeného území a řidší lesní porost v návaznosti na zastavěné území. Druhé nejčastější zastoupení je přiřazeno k TTP s hodnotou 33 % a převážně se nachází v blízkém okolí zastavěného území, které činí 13 % se zástavbou dvou procent. Vodní plocha zaujímá 2 % a cestní síť 6 %.

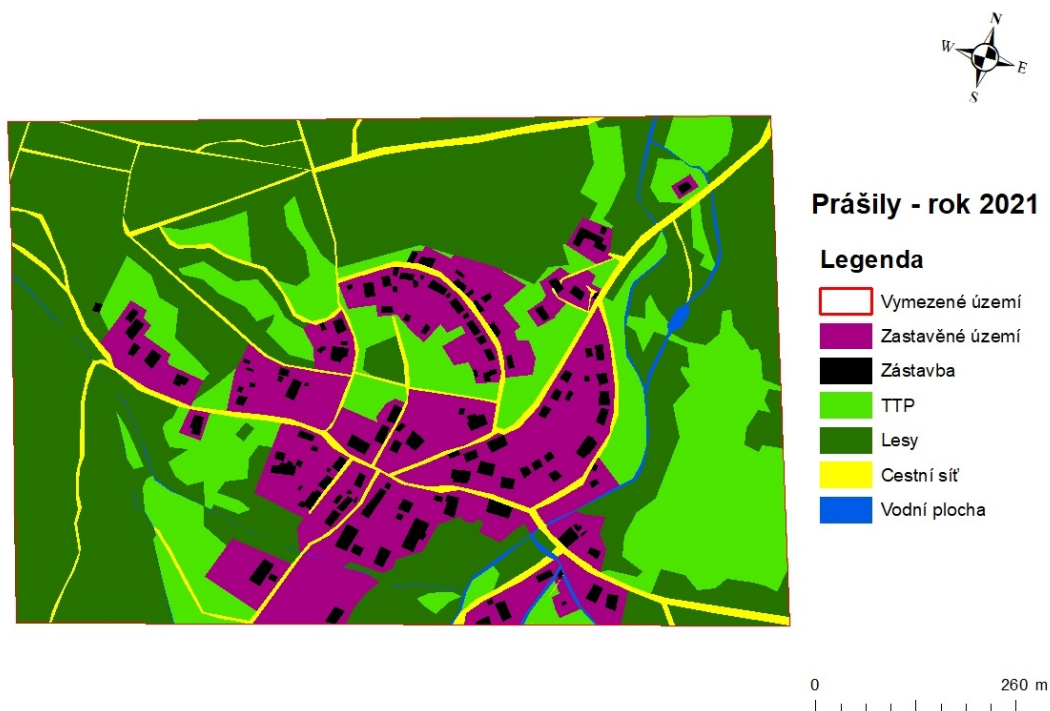
Obrázek 4.28: Mapa land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování)

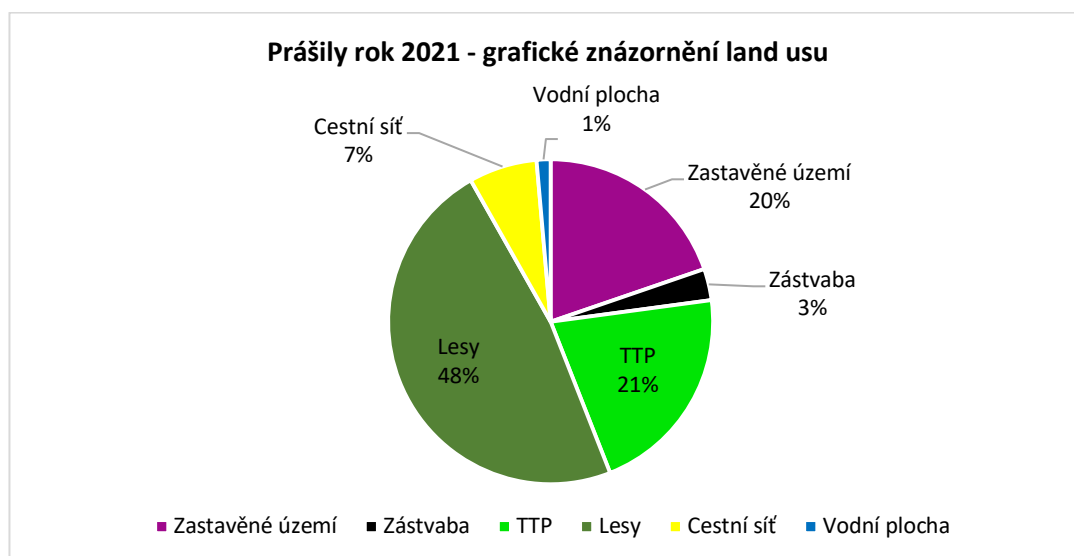
Obrázek 4.29: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování)

Prášíly land use 2021

Land use z roku 2021 se skládá z vysokého podílu hustého lesa. Les představuje 48 % z celkové výměry a ve větším množství se rozprostírá v okolí zastavěného území obce. Zastavěné území představuje 20 % a 3 % náleží samotné zástavbě. TTP činí 21 % a nachází se zejména při okraji zastavěného území společně s lesy. Vodní plocha představuje 1 % z celkové výměry a hustě protkaná cestní síť představuje 7 % výměry.

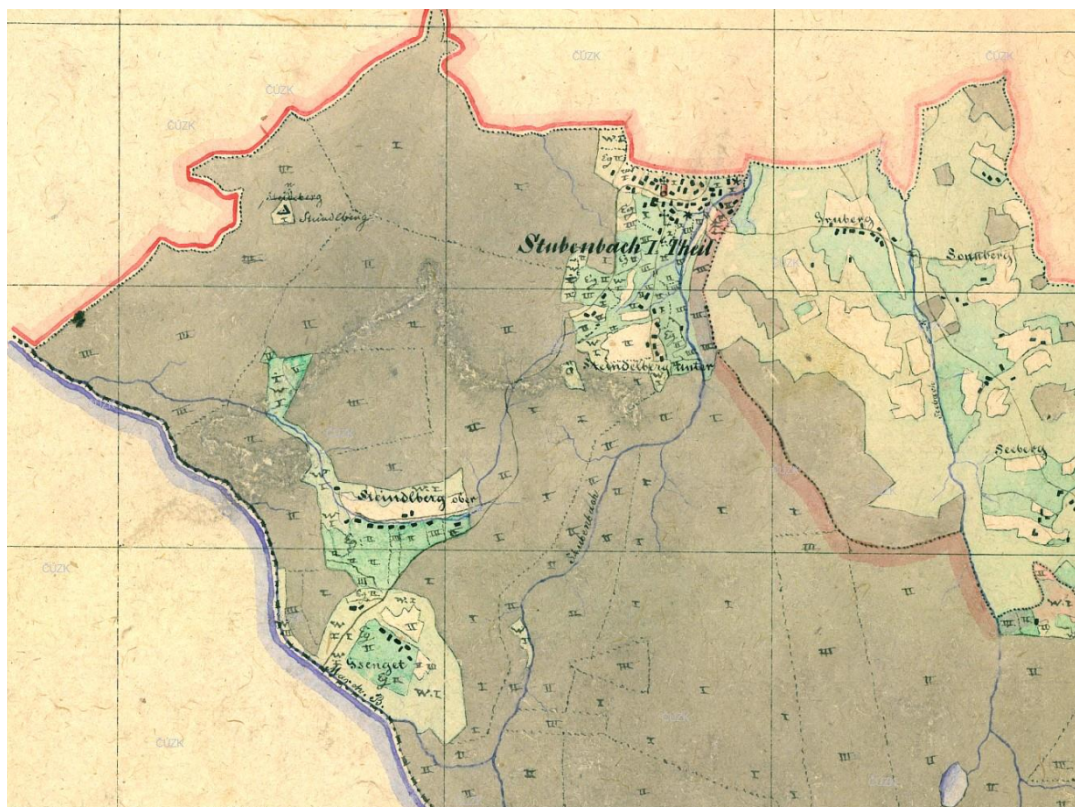

Obrázek 4.30: Mapa land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek 4.31: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování)

Mapa kultur z let 1837 - 1844

Obrázek 4.32: Mapa kultur (zdroj: www.ars.cuzk.cz)

Jelikož se jedná o obec, která byla zničena jen z části, je zde patrné, že se obec pomalu rozvíjí, vyjma orné půdy, která od roku 1950 již nebyla na tomto místě zmapována.

Po konci 2. světové války se obec zmenšila, a i hustota osídlení byla nižší z důvodu odchodu německého obyvatelstva a vybudování VÚ Dobrá Voda. Z porovnání tří let, roku 1950, 2000 a 2021, je patrný úbytek TTP a nahrazení této části lesy, které jsou hustě protkány cestní sítí. Také dochází k výraznému nárůstu zastavěného území a samotné zástavby, ale narůstá výstavba ubytovacích zařízení, parkovišť a služeb v pohostinství. Za posledních deset let zde bylo postaveno celkem 17 domů, nejvíce v roce 2013. Nachází se zde celkem 11 ubytovacích zařízení.

Dle přiložené mapy kultur, která byla zmapována v letech 1837-1844 se dá říci, že byla obec Prášil v těchto letech v největším rozmachu. Podobnost s touto dobou se nachází v zastoupení lesa.

Z hlediska vlastnictví pozemků navazujících na zastavěné území obce je většina ve vlastnictví obce Prášily. Okolní lesy jsou ve větší míře majetkem České republiky a pár menších lesních pozemků je v soukromém vlastnictví. Obhospodařovaných

pozemků TTP v těsné blízkosti Prášil není mnoho. Převážná část pozemků je v pachtu soukromých zemědělců.

5 Diskuze

Vybraná oblast je zajímavá tím, že na ni v historii působilo mnoho faktorů, které výrazně ovlivnily vzhled krajiny i osídlení. Největší rána pro osídlení nastala, když byla oblast zahrnuta do vojenského újezdu Dobrá Voda a dále zřízením pohraničního pásma, čímž bylo velmi ovlivněno osídlení na Šumavě a docházelo k úbytku jak obyvatel, tak obcí.

Jelikož se jedná o velmi cennou lokalitu, byla roku 1991 zahrnuta do Národního parku Šumava. Lze se domnívat, že kdyby po roce 1948 nedošlo k vybudování VÚ a nedošlo k zániku obcí a omezení hospodaření na pozemcích, zástavba a rozvoj obcí by rostly a nejspíše by oblast Prášílska do NP nebyla zahrnuta.

Při zhodnocení vybraných osad a obcí je ve výsledcích v dobách roku 1950, 2000 a 2021 patrné, že se čas podepisuje na přetváření krajiny. V dřívějších letech byla oblast Prášílska, celkově i celá Šumava, bohatou zásobárnou dřeva, s kterým se v dobách vlastnictví rodu Schwarzenbergů ve velkém obchodovalo.

Šumavským lesům se v těchto letech ve velkém bralo, ale následná péče o vytěžené lesy nebyla dostačující, jelikož se vysazovaly rychlerostoucí dřeviny v podobě smrku, které byly náchylné na polomy a napadením lýkožroutem smrkovým, což zapříčinilo kůrovcové kalamity na Šumavě.

Nožička (1957) říká, že právě nadměrným kácením i zdravých dřevin, docházelo na Šumavě k tvorbě velkých pastvin, kde byla zanedbána obnova lesa, a tím nebyl založen kvalitní porost nebo v mnoha případech i žádný porost. Tento způsob hospodaření měl nepříznivý dopad na krajinu.

Díky situaci, která nastala kolem roku 1950 v okolí Prášílska, kdy došlo k zániku mnoha obcí a osad z důsledku vyhlášení vojenského újezdu Dobrá Voda, se výrazně změnil krajinný ráz a celkově krajina v této lokalitě.

Bičík a kol. (2001) říkají, že právě doba, která přišla po roce 1945, tedy doba socialismu, měla výrazný podíl na rozhodování ve využití území.

Petrík (2015) uvádí, že díky komunistickému období v ČR se krajina výrazně zhoršila a její snaha o nápravu a návrat k původnímu stavu je velmi náročná a obtížná, a že některé provedené změny se již nedají navrátit.

Ze stanoveného land usu vybraných zaniklých osad a obcí v kapitole výsledky lze jednoznačně říci, že v těchto oblastech dochází od roku 1950 k nárůstu lesní

plochy. Tento jev nastává na celém území České republiky a touto problematikou se zabírají autoři Jeleček a Kabrda (2015) nebo Feranec et al. (2010).

Například Jeleček a Kabrda (2015) říkají, že plocha lesa na území ČR vzrostla od roku 1845 do roku 2010 o 4,9 %.

Ve vymezených oblastech se vedle lesa ještě ve velkém množství nachází plochy TTP. Z porovnání lze říci, že se zaniklé obce časem nejprve přeměnili v TTP a později v určitých místech přecházely v plochu řídkého lesa. Tím po malých výměrách dochází k náhradě ploch TTP za plochy lesa. Nárůst je způsoben dle mého názoru díky tomu, že se v oblasti nachází mnoho nevybuchlé munice po zřízení VÚ a není možno tedy nijak výrazně v tomto území hospodařit. Dalším faktorem může být vysoká nadmořská výška, odlehlost míst a aktuální výskyt oblasti v NP Šumava. Od poloviny 20. století byla plocha orné půdy nahrazována plochou TTP, a proto se orná půda nachází jen při mapování kolem roku 1950. Později z oblastí naprosto vymizela. Autoři Bičík et al., (2001) se touto tématikou zabývají a zhodnotili, že od poloviny 19. století docházelo postupem času k úbytku orné půdy v oblastech pohraničí České republiky.

Vlivem vymezení vojenského újezdu docházelo k úbytku zástavby a naopak více do vnitrozemí zástavba houstla (Bičík et al. 2015).

Vybraná obec Prášíly je jednou z obcí, jenž i přes vybudování vojenského újezdu nezanikla a aktuálně se rozrůstá. Oblast je vysoce turisticky oblíbené místo, kde dochází k velkému nárůstu ubytovacích zařízení.

Petr Zamiška říká: „V Prášilech je už teď téměř nemožné sehnat parcelu. Také tady obec vychází vstříc trvalému obyvatelstvu. „Cena na Šumavě, konkrétně v Prášilech neustále roste a do budoucna nebude již možné v Prášilech nic dalšího koupit. Prášíly jsou omezeny novou zonací NP, a ještě pak novým územním plánem, který se pro obec Prášíly v současné době schvaluje,“ (Šulanová 2021).

Na mnoha místech panuje trend ve výstavbě ubytovacích zařízení, které převažují nad výstavbou bytů a domů jako možnost růstu trvale žijících obyvatel a mnoho nejen developerů se chytá příležitostí, jak využít cenné a velmi navštěvované území pro svou prosperitu, aniž by se zamysleli nad tím, jak pečovat o něco, co nám zde bylo z přírodních krás zanecháno.

Na závěr bych uvedla slova Karla Schwarzenberga (2011), který shrnul problematiku ohledně vývoje Šumavy od 2. světové války takto: „Nejdřív jsme odtud vyhnali původní obyvatele a pak jsme Šumavu proměnili v prostor, kde se loví

a střílejí utíkající lidé. Nastěhovat se sem dovolili jen spolehlivým občanům, a to dodnes ovlivňuje zdejší populaci. Vztah k domovu a přírodnímu okolí se utváří po generace a u některých občanů není ještě dostatečně pevný. Mnozí ze zdejších lidí by raději dali přednost jakémukoli jinému podnikání než aktivitám v návaznosti na chráněnou přírodu. Na ochranáře se dívají nevraživě. Lidé, kteří chtějí uchránit národní park, často žijí jinde,,.

Závěr

Z výsledků porovnání land usu u vybraných obcí lze jednoznačně říci, že v oblasti Prášílska došlo velmi výrazně k úbytku ploch s ornou půdou. V těchto lokalitách je hospodaření velmi omezeno díky zařazení oblasti do NP Šumava a tím jsou pro zemědělce stanovené náročné podmínky pro jasné a šetrné hospodaření s půdou. Dalším důvodem je přítomnost nevybuchlé munice v oblasti bývalého VÚ Dobrá Voda. Ornou půdu nahradily postupem času plochy TTP, které se nadále v určitých místech přeměňují v lesní plochu a dochází tedy v současné době k celorepublikovému nárůstu lesní plochy. TTP je na Šumavě využíváno jako pastva pro skot, ovce, koně, kozy a část je sklizena. V některých místech Šumavy je hospodaření na lukách znemožno například z důvodu podmáčení, kde zemědělci nemohou provádět sklizeň nebo jsou louky často špatně přístupné pro zemědělskou techniku a tyto louky degradují. Orná půda byla v této lokalitě na přelomu století hromadně zatravňována jak už z důvodu půdoochranného, tak vodohospodářského. Značným pozitivem je, že oblasti nejsou zatěžovány hnojivy a je podporována biodiverzita v krajině.

Dle hodnocení zástavby u většiny obcí a osad došlo vybudováním VÚ Dobrá Voda k úplnému zániku. Výjimkou je právě hodnocená obec Prášily, ve které se po zrušení VÚ opět probudil život. Obec je turisty velmi oblíbená a navštěvovaná. Počet rodinných domů a trvale žijících obyvatel pomalu roste.

Zaniklé obce byly domovem pro mnoho lidí, kteří zde prožívali záležitosti běžného dne i výjimečné události. Často tito lidé neodcházeli z vlastní vůle, ale z nátlaku. Jak už německé obyvatelstvo, tak české. Většina opuštěných obcí se stala díky vybudování VÚ Dobrá Voda terčem pro výcvik československého vojska. Z domů ve většině případech zbyly jen trosky, které postupem času zakrývala tráva, křoviny, nálety a vzrostlé stromy. Tím došlo k jejich vymizení. Některá místa si na svou památku zasloužila vybudování kapliček, pomníčků, informačních tabulí apod.

V dnešní době bereme domov jako samozřejmost a nedovedeme si představit, že bychom o něj mohli z nátlaku přijít, nechat vše tak jak je, zanechat mnohdy celoživotní práci, vzpomínky či zážitky a jít hledat domov jinde. Proto je důležité připomínat tyto události, které se přihodily, abychom si domova vážili.

Seznam použité literatury

Citace knihy

Albrecht, J. (2003). *Chráněná území ČR VII. Českobudějovicko*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha. ISBN 80-86064-65-4.

Anděra, M. et al. (2003). *Šumava – příroda, historie, život*. Miloš Uhlíř – Baset, Praha. ISBN 80-7340-021-9.

Andreska, J. (1994). *Šumavské solné stezky*. Kentaur, Praha. ISBN 80-85285-55-X.

Babůrek, J. et al. (2006). *Průvodce geologií Šumavy. Správa NP a CHKO Šumava*. Česká geologická služba, Praha. ISBN 80-7075-659-4.

Balatka, B. (1995). *Podrobné regionální členění reliéfu ČR*. Katedra fyzické geografie a geoekologie PřF UK, Praha.

Balatka, B. a Kalvoda, J. (2006). *Geomorfologické členění reliéfu Čech*. Kartografie Praha, Praha. ISBN 80-7011-913-6.

Balatka, B. et al. (1973). *Regionální členění reliéfu ČSR. Sborník ČSZ. 2 vydání*. Geografický ústav ČSAV, Brno.

Baše, M. (2006). *Koncepce územního rozvoje ČR – venkovské obce*. FA ČVUT, Praha.

Bičík, I. et al. (2015). *Land Use Changes in the Czech Republic 1845-2010. Socio- Economic Driving Forces*. Springer, Cham. ISBN 978-3-319-17670-3.

Bičík, I. et al. (2001). *Land-use changes and their social driving forces in Czechia in the 19th and 20th centuries*. Land Use Policy, 18 (1), 65–73.

Bína, J. a Demek, J. (2012). *Z nížin do hor. Geomorfologické jednotky České republiky*. Academia, Praha. ISBN 978-80-200-2026-0.

Čihař, M. (1998). *Ochrana přírody a krajiny*. Karolinum. Praha. ISBN 80-7066-509-4.

Dohnal, T. et al. (2011). *Krajina Národního parku Šumava*. Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava. Vimperk.

Dokoupil, J. (2012). *Šumava/Bayerischer Wald – Unterer Inn/Mühlviertel*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň. ISBN 978-80-73804-04-6.

Feranec, J. et al. (2010). *Determining changes and flows in European landscapes 1990-2000 using CORINE land cover data*. Applied Geography, 30 (1), 19–35.

Haller, M. a Polívka, M. (2014). *Od Ostrého k Roklanu kdysi a nyní*. Starý most, Plzeň. ISBN 978-80-87338-40-7.

Hauner, U. et al. (2019). *Der Naturraum Bayerischer Wald – Šumava in den Eiszeiten*. Nationalparkverwaltung Bayerischer Wald, Wissenschaftliche Reihe. ISBN 978-3-930977-40-6.

Hydrometeorologický ústav, (1960). *Podnebí Československé socialistické republiky - tabulky*. Hydrometeorologický ústav, Praha.

Chábera, S. et al. (1987). *Příroda na Šumavě*. Jihočeské nakladatelství. České Budějovice.

Jablonská, L. et al. (2011). *Krajina Národního parku Šumava – vsi, jejich struktura a vývoj*. Správa národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava, Černá v Pošumaví.

Jeleček, L. a Kabrda, J. (2015). *Změny ve využití ploch Česka 1990 – 2010 a jejich společenské hybné síly*. Geografické informácie, 19 (2), 38–61.

Lněničková, J. (1996). *Šumavské sklářství*. Nakladatelství Dr. Radovan Rebstöck, Sušice. ISBN 80-85301-40-0.

Lysý, F. a Landa, M. (1989). *Z šumavských lesů*. Jihočeské nakladatelství, České Budějovice.

Kočárek, E. a Novák, T. (1967). *Geologie všeobecná, historická i regionální*. SNTL, Praha.

Kintzl, E. a Fischer, J. (2015). *Zmizelá Šumava*. Kniha Zlín, Zlín. ISBN 978-80-7473-297-3.

Kopecký, M. (2017). *Právní postavení obcí a krajů: Základy komunálního práva*. 2. vydání. Wolters Kluwer, Praha. ISBN 978-80-7552-719-6.

Kubů, F. a Zavřel, P. (2007). *Zlatá stezka 1. Úsek Prachatice - státní hranice*. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice. ISBN 978-80-86260-62-4.

Kudrlička, V. (2018). *Šumava – Co zmizelo z Královského hvozdu*. 2. vydání. Baset, Praha. ISBN 978-80-7340-172-6.

Mareš, F. (1893). *České sklo: příspěvky k dějinám jeho až do konce XVIII. století*. Nákladem české akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, Praha.

Martan, M. a Rau, K. (1993). *Šumava, Bavorský les – průvodce, historické pohlednice*. 3. doplněné vydání. Kletr. Plzeň. ISBN 80-900319-8-6.

Maximovič, R. (1931). *Příroda a člověk – ochrana přírodních památek XX. století. Sborník pokroků současného lidstva, díl druhý*. V. Orel, Praha.

Melicharová, J. et al. (1973). *Šumava*. Olympia, Praha.

Švarcová, J. (2006). *Vojenské újezdy Armády České republiky*. MO ČR – Avis, Praha. ISBN 80-7278-345-9.

Nedvěd, P. a Voděrová, H. (2009). *Šumavské vzpomínky na časy, kdy práce voněla lesem*. Regionall, Plzeň. ISBN 978-80-904310-0-3.

Nožička, J. (1957). *Přehled vývoje našich lesů*. Státní zemědělské nakladatelství, Praha.

Petřík, P. (2015). *It is time to change land use and landscape management in the Czech Republic*. Ecosystem Health and Sustainability, 1 (9), 29, 1-6.

Pulkrábek, J. (2018). *Šumavská toulání. Krajinou zlaté stezky*. Nakladatelství Regia, Praha. ISBN 978-80-87866-38-2.

Růžková, J. et al. (2006). *Historický lexikon obcí České republiky - 1869 – 2005 I. díl. Počet obyvatel a domů podle obcí a částí obcí v letech 1869–2001 podle správního rozdělení České republiky k 1. 1. 2005*. Český statistický úřad, Praha. ISBN 80-250-1310-3.

Slabina, M. (2005). *Keltové na Šumavě: za tajemstvím Obřího hradu*. Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava, Vimperk. ISBN 80-7036-179-4.

Starý, V. (17. 6. 2003). *Soumarští koníci nepřeváželi jen sůl, ale i zboží z Orientu*. Listy Prachaticka. Roč. 12, č. 140, s. 18. ISSN 1210-7042.

Steiner, J. (2001). *Královský hvozd svobodné Královácké rychty*. Vydavatelství Echo, Klatovy. ISBN 80-900247-1-8.

Šantrůčková, H. et al. (2010). *Co vyprávějí šumavské smrčiny*. Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk. ISBN 978-80-87257-04-3.

Šmída, Z. (2020). *Šumava – Modravské pláně*. 2. vydání. Tribun EU, Brno. ISBN 978-80-263-1582-7.

Veselý, J. (1954). *Příroda Československa její vývoj a ochrana*. Orbis, Praha.

Vondruška, V. (1989). *Život staré Šumavy*. Nakladatelství Vyšehrad, Praha.

Vrba, J. et al. (2016): *Constraints on the biological recovery of the Bohemian Forest lakes from acid stress*. *Freshwater Biology*. 61 (4), 376-395.

Warren, S. D. et al. (2007). *Biodiversity and the heterogeneous disturbance regime on military training lands*. *Restoration Ecology*, 15(4): 606-612. ISSN 1526-100X.

Zatloukal, V. et al. (2000). *Plán péče národního parku Šumava*. Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk.

Citace webové stránky

Cestujeme Šumavou (2022). *Počasi na Šumavě*. [online] [cit. 2.1.2022]. Dostupné z: <http://www.cestujemesumavou.cz/pocasi-na-sumave>.

Český statistický úřad, (2022). *Počet obyvatel v obcích České republiky k 1.1.2021*. [online] [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>.

Český statistický úřad, (2022). *Veřejná databáze – Prášíly* [online] [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__556084#w=.

Duschek, S. (2022). *Z dějin někdejšího Schwarzenberského knížecího panství Prášíly – Dlouhá Ves na Šumavě* [online] Kohoutí kříž.cz [cit. 3.3.2022]. Dostupné z: <https://www.kohoutikriz.org/autor.html?id=duscs>.

Fotíme Šumavu (2021). *Kapelské Zhůří*. [online] [cit. 28.1.2022]. Dostupné z: <https://fotimesumavu.cz/kepelske-zhuri>.

Hnutí Duha, (2016). *Před 150 lety padl poslední Šumavský medvěd*. [online] [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://www.hnutiduha.cz/aktualne/pred-150-lety-padl-posledni-sumavsky-medved>.

Jedlička, M. (2012). *Extenzivní hospodaření na Šumavě*. [online] Náš chov.cz [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://naschov.cz/extenzivni-hospodareni-na-sumave/>.

Kuncová, M. (2021). *Tanec s mrtvými skláři. Z vesnice zbyla jen kaplička*. [online] novinky.cz [cit. 25.1.2022]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/historie/clanek/tanec-s-mrtvymi-sklari-z-vesnice-zbyla-jen-kaplicka-40376135>.

Kusovská, M. (2013). *Analýza: Obyvatelstvo vojenských újezdů v ČR*. [online] demografie.info.cz [cit. 6.2.2022]. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=858.

Lovec pokladů.cz, (2016). *Tanec s mrtvolami*. [online] [cit. 28.1.2022]. Dostupné z: <https://www.lovecpokladu.cz/klub/a/tanec-s-mrtvolami-16719>.

Ministerstvo zahraničních věcí České Republiky, (2011). *Karel Schwarzenberg: Šumava je nejlákavější kořist*. [online] mzv.cz [cit. 23.2.2022]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/archivy/clanky_a_projevy_ministru/clanky_a_projevy_ministra_schwarzenberga_4/x2011_08_14_karel_schwarzenberg_sumava_je_nejlakavejsi_korist.html.

Místopisy.cz, (2022). *Místopisný průvodce - Prášily*. [online] [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/8914/prasily/historie/>.

Modravské pláne a Modravsko, (2022). *Schwarzenbergové a dřevařská kolonizace*. [online] [cit. 4.3.2022]. Dostupné z: <https://www.sumava-modravsko.cz/historie/schwarzenbergove-a-drevarska.html>.

Modravské pláne a Modravsko, (2022). *Vojenský Újezd Dobrá Voda*. [online] [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <https://www.sumava-modravsko.cz/historie/zelezna-opona/vojensky-ujezd-dobra-voda.html>.

Multimédia expo.cz, (2022). *Boubínská hornatina*. [online] [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: http://www.multimediaexpo.cz/mmecz/index.php/Boub%C3%ADnsk%C3%A1_hornatina.
Národní park Šumava. (2022). *Model terénu*. [online] [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: https://www.npsumava.cz/wp-content/uploads/2019/08/3d_model_terenu.jpg.

Národní park Šumava (2022). *Národní park Šumava*. [online] [cit. 2.1.2022]. Dostupné z: <https://www.npsumava.cz>.

Národní park Šumava, (2022). *Územní ochrana*. [online] [cit. 5.3.2022]. Dostupné z: <https://www.npsumava.cz/priroda/veda-a-vyzkum/uzemni-ochrana/>.

Národní park Šumava (2022). *Území pod Správou NPŠ*. [online] [cit. 10.3.2022]. Dostupné z: <https://www.npsumava.cz/sprava-np/uzemi-pod-spravou-nps/>.

Region Šumava – Bavorský les. 3 – *Filipova Huť a Zlatá cesta ve středověku* [online] [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <https://www.sumava-bavorskyles.cz/gabreta/fr.asp?tab=gabstecz&id=448&burl=&pt=STS5>.

Šulanová, Š. (2021). *Apartmenty na Šumavě již brzy mohou být nedostatkovým zbožím*. [online] tvarchitect.com [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <https://www.tvarchitect.com/clanek/apartmany-na-sumave-jiz-brzy-mohou-byt-nedostatkovym-zbozim/>.

Šumava – Bavorský les, (2022). *5 Prášíly/Stará Hůrka*. [online] [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://www.sumava-bavorskyles.cz/gabreta/fr.asp?tab=gabstecz&id=346&burl=&pt=STS2>.

Šumava dříve a dnes, (2022). *Hůrka (hurkenthal)*. [online] [cit. 28.1.2022]. Dostupné z: <https://sumavadriveadnes.cz/velke-modely/hurka/>.

Šumava net.cz, (2022). *Prášíly – Historie Prášil ve 20. století*. [online] [cit. 2.1.2022]. Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/prasily/fr.asp?tab=snet&id=4591&burl=&pt=TUHS>.

Šumava net.cz, (2022). *Historie Prášil*. [online] [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/prasily/fr.asp?tab=snet&id=4590&burl=&pt=TUHS>.

Turistika.cz, (2005). *Prášíly*. [online] [cit. 10.2.2022]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/prasily/detail>.

Turistika.cz, (2015). *Vojenský výcvikový prostor Dobrá Voda (u Hartmanic) a VÚ 1030*. [online] [cit. 2.3.2022]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/vojensky-vycvikovy-prostor-dobra-voda-u-hartmanic-a-vu-1030/detail>.

Vojenské lesy a statky ČR, s.p., (2016). *Historie podniku*. [online] [cit. 3.3.2022]. Dostupné z: <https://www.vls.cz/o-vls/historie-podniku>.

Vojenský újezd Boletice, (2022). *Charakteristika újezdu* [online] [cit. 2.1.2022]. Dostupné z: <https://www.vojujezd-boletice.cz/index.asp>.

Vojenský újezd Boletice, (2020). *Znak a vlajka* [online] [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: https://www.vojujezd-boletice.cz/assets/File.ashx?id_org=715&id_dokumenty=2637.

Wikipedie, (2007). *Šumava National Park and Landscape protected Area (CZE) – location map*. [online] [cit. 3.2.2022]. Dostupné z:

[https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Šumava_National_Park_and_Landscape_protected_Area_\(CZE\)_-_location_map.svg](https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Šumava_National_Park_and_Landscape_protected_Area_(CZE)_-_location_map.svg).

Mapové zdroje

Český úřad zeměměřický a katastrální, (2022). *Geoarchiv. Mapa kultur*. [online] [cit. 28.1.2022]. Dostupné z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=mapy_kult&idrastru=B2_c_C23__21_ZS-VIII-29.

Český úřad zeměměřický a katastrální, (2022). *Geoarchiv. Mapa kultur*. [online] [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=mapy_kult&idrastru=B2_c_C23__47_ZS-VIII-30.

Český úřad zeměměřický a katastrální, (2022) *Geoportál*. [online] [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>.

Geoportál ČUZK, (2022). *Služby – Inspire prohlížečí služba WMS pro téma Orotofosnímký* [online] [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: [https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(1fzkhvzej5bfuvqirmtzrjwo\)\)/Default.aspx?menu=3139&mode=TextMeta&side=wms.INSPIRE&metadataID=CZ-CUZK-VIEW-OI&metadataXSL=metadata.sluzba](https://geoportal.cuzk.cz/(S(1fzkhvzej5bfuvqirmtzrjwo))/Default.aspx?menu=3139&mode=TextMeta&side=wms.INSPIRE&metadataID=CZ-CUZK-VIEW-OI&metadataXSL=metadata.sluzba).

Geoportál ČUZK, (2022). *Služby – WMS katastrální mapy*. [online] [cit. 26.02.2021]. Dostupné z: [https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(ow2rkyufdszm5nku5vefpzpg\)\)/Default.aspx?mode=TextMeta&side=wms.verejne&text=WMS.verejne.uvod&head_tab=sekce-03-gp&menu=311](https://geoportal.cuzk.cz/(S(ow2rkyufdszm5nku5vefpzpg))/Default.aspx?mode=TextMeta&side=wms.verejne&text=WMS.verejne.uvod&head_tab=sekce-03-gp&menu=311).

Geoportál ČUZK, (2022). *Služby – WMS Ortofoto ČR*. [online] [cit.26.02.2021]. Dostupné z:

[https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(ow2rkyufdszm5nku5vefpzpg\)\)/Default.aspx?mode=TextMeta&side=wms.verejne&text=WMS.verejne.uvod&head_tab=sekce-03-gp&menu=311](https://geoportal.cuzk.cz/(S(ow2rkyufdszm5nku5vefpzpg))/Default.aspx?mode=TextMeta&side=wms.verejne&text=WMS.verejne.uvod&head_tab=sekce-03-gp&menu=311).

Geoportál ČUZK, (2022). *Služby – WMS ZM10*. [online] [cit. 26.02.2021]. Dostupné z:

[https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(ow2rkyufdszm5nku5vefpzpg\)\)/Default.aspx?mode=TextMeta&side=wms.verejne&text=WMS.verejne.uvod&head_tab=sekce-03-gp&menu=311](https://geoportal.cuzk.cz/(S(ow2rkyufdszm5nku5vefpzpg))/Default.aspx?mode=TextMeta&side=wms.verejne&text=WMS.verejne.uvod&head_tab=sekce-03-gp&menu=311).

Geology, (2022). *WMS služby*. [online] [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <http://www.geology.cz/extranet/mapy/mapy-online/wms>.

Hydrologický informační systém VÚV TMG, (2022). *Mapa vodní hospodářství a ochrana vod*. [online] [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: https://heis.vuv.cz/data/webmap/isapi.dll?map=mp_heis_voda&TMPL=HVMAP_MAIN&IFRAME=0&lon=15.4871695&lat=49.7692482&scale=1935360.

Interaktivní mapa zaniklých obcí a osad v západních Čechách, (2021). [online] [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: http://umap.openstreetmap.fr/cs-cz/map/interaktivni-mapa-zaniklych-obci-a-osad-v-zapadnic_280478#15/49.1553/13.3589.

Zákony a vyhlášky

Zákon č.114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny.

Nařízení vlády České republiky č. 163/1991 Sb. o zřízení Národní park Šumava a stanoví podmínky jeho ochrany.

Seznam obrázků

Obrázek 1.1.: Území Šumavy (Zdroj: www.wikipedia.org).....	13
Obrázek 1.2: Dendrologie na Šumavě (Zdroj: www.npsumava.cz).....	14
Obrázek 1.3: Regionální členění reliéfu Šumavy (Zdroj: www.sumava-bavorskyles.cz).....	18
Obrázek 1.4: Ochrana Šumavy (Zdroj: www.npsumava.cz).....	22
Obrázek 1.5: Výskyt vojenských újezdů na území ČR (Zdroj: Kusovská, 2013).....	26
Obrázek 1.6: Aktuální stav bývalé střelnice v oblasti zaniklé obce Gruberg (Zdroj: vlastní).....	27
Obrázek 1.7: Vlajka a znak vojenského újezdu Boletice (Zdroj: www.voujezd-boletice.cz).....	28
Obrázek 3.1: VÚ Dobrá voda (Zdroj: vlastní zpracování).....	30
Obrázek 3.2: Detailní výřez VÚ Dobrá Voda (Zdroj: zpracování vlastní).....	31
Obrázek 4.1: Číselné označení zaniklých obcí v bývalém VÚ Dobrá Voda dle tabulky 4.1. (zdroj: vlastní zpracování).....	49
Obrázek 4.2: Náhrobek na hřbitově u kaple sv. Kříže (zdroj: vlastní).....	51
Obrázek 4.3: Místo, kde se nacházela osada Hůrka (zdroj: vlastní).....	52
Obrázek 4.4: Lipová a javorová alej při cestě do zaniklé osady (zdroj: vlastní).....	52
Obrázek 4.5: Pohled na dochované stavby osady (zdroj: vlastní).....	53
Obrázek 4.6: Mapa land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování).....	55
Obrázek 4.7: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování).....	55
Obrázek 4.8: Mapa land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování).....	56
Obrázek 4.9: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování).....	56
Obrázek 4.10: Mapa land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování).....	57
Obrázek 4.11: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování).....	57
Obrázek 4.12: Mapa kultur (zdroj: www.ars.cuzk.cz).....	58
Obrázek 4.13: Kaple v bývalé osadě Zhůří (Zdroj: vlastní).....	60
Obrázek 4.14: Kříž smíření (Zdroj: vlastní).....	61
Obrázek 4.15: Umrličí prkna u kaple (Zdroj: vlastní).....	62
Obrázek 4.16: Mapa land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování).....	64

Obrázek 4.17: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování).....	64
Obrázek 4.18: Mapa land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování).....	65
Obrázek 4.19: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování).....	65
Obrázek 4.20: Mapa land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování).....	66
Obrázek 4.21: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování).....	66
Obrázek 4.22: Mapa kultur (zdroj: www.ars.cuzk.cz).....	67
Obrázek 4.23: Cedule v obci Prášily (Zdroj: vlastní).....	68
Obrázek 4.24: Pohled na centrum obce (Zdroj: vlastní).....	73
Obrázek 4.25: Pomník věnovaný památce zaniklých obcí v Prášílech	74
Obrázek 4.26: Mapa land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování).....	75
Obrázek 4.27: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 1950 (Zdroj: vlastní zpracování).....	75
Obrázek 4.28: Mapa land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování).....	76
Obrázek 4.29: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2000 (Zdroj: vlastní zpracování).....	76
Obrázek 4.30: Mapa land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování).....	77
Obrázek 4.31: Procentuální zastoupení jednotlivých ploch land use v roce 2021 (Zdroj: vlastní zpracování).....	77
Obrázek 4.32: Mapa kultur (zdroj: www.ars.cuzk.cz).....	78

Seznam tabulek

Tabulka 1.1: Vojenské újezdy na území ČR (Zdroj: Švarcová, 2006 – zpracování: vlastní)	26
Tabulka 3.1: Průměrná měsíční teplota vzduchu (Zdroj: Hydrometeorologický ústav, 1960).....	32
Tabulka 3.2: Průměrný měsíční úhrn srážek (zdroj: Hydrometeorologický ústav, 1960).....	32
Tabulka 3.3: Průměrná četnost směru větru (zdroj: Hydrometeorologický ústav, 1960).....	33
Tabulka 3.4: Průměrné trvání slunečního svitu (zdroj: Hydrometeorologický ústav, 1960).....	33
Tabulka 4.1: Přehled zaniklých obcí na území bývalého vojenského újezdu Dobrá Voda (data: www.geoportal.cuzk.cz , Historický lexikon obcí České republiky, 2006, Interaktivní mapa zaniklých obcí a osad v západních Čechách – zpracování: vlastní)	41
Tabulka 4.2: Vývoj osídlení (zdroj: Kudrlička, 2018, Historický lexikon obcí České republiky, 2006)	54
Tabulka 4.3: Land use ve vymezeném území bývalé osady Hůrka (Zdroj: vlastní zpracování).....	54
Tabulka 4.4: Vývoj osídlení (zdroj: Historický lexikon obcí České republiky, 2006).	62
Tabulka 4.5: Land use ve vymezeném území bývalé obce Zhůří (Zdroj: vlastní zpracování).....	63
Tabulka 4.6: Vývoj osídlení (zdroj: www.czso.cz , Historický lexikon obcí České republiky, 2006, zpracování: vlastní).....	70
Tabulka 4.7: Nezaměstnanost v obci (Zdroj: www.czso.cz , zpracování: vlastní)	71
Tabulka 4.8: Statistika dokončených domů v obci (Zdroj: www.czso.cz , zpracování: vlastní)	71
Tabulka 4.9: Hospodářská činnost k roku 31.12.2020 (Zdroj: www.czso.cz , zpracování: vlastní).....	72
Tabulka 4.10: Land use ve vymezeném území bývalé obce Prášily (Zdroj: vlastní zpracování).....	74

Seznam příloh

Příloha 1: Nová Hůrka (zdroj: vlastní)	98
Příloha 2: Zadní Chalupy (zdroj: vlastní)	98
Příloha 3: Šerlův Dvůr – pravá strana (zdroj: vlastní).....	99
Příloha 4: Příloha 4: Šerlův Dvůr – levá strana (zdroj: vlastní).....	99
Příloha 5: Vysoké lávky (zdroj: vlastní).....	100
Příloha 6: Hůrka (zdroj: vlastní).....	100
Příloha 7: Horní Ždánidla (zdroj: vlastní).....	101
Příloha 8: Zadní Chalupy (zdroj: vlastní)	101
Příloha 9: Prášíly (zdroj: vlastní).....	102
Příloha 10: Gruberg (zdroj: vlastní).....	102
Příloha 11: Velký Bor (zdroj: vlastní)	103
Příloha 12: Pomník ve Velkém Boru (zdroj: vlastní)	103
Příloha 13: Dolní Zelená Hora (zdroj: vlastní).....	104
Příloha 14: Kaple ve Zhůří (zdroj: vlastní)	104
Příloha 15: Pomník ve Zhůří (zdroj: vlastní)	105
Příloha 16: Dobrá Voda pohled na kostel (zdroj: vlastní)	105
Příloha 17: Dům sv. Vintíře (zdroj: vlastní)	106
Příloha 18: Pohled na Dobrou Vodu (zdroj: vlastní).....	106
Příloha 19: Oltář v kostele Sv. Vintíře – Dobrá Voda (zdroj: vlastní)	107

Přílohy

Příloha 1: Nová Hůrka (zdroj: vlastní)

Příloha 2: Zadní Chalupy (zdroj: vlastní)

Příloha 3: Šerlův Dvůr – pravá strana (zdroj: vlastní)

Příloha 4: Příloha 4: Šerlův Dvůr – levá strana (zdroj: vlastní)

Příloha 5: Vysoké lávky (zdroj: vlastní)

Příloha 6: Hírka (zdroj: vlastní)

Příloha 7: Horní Ždánidla (zdroj: vlastní)

Příloha 8: Zadní Chalupy (zdroj: vlastní)

Příloha 9: Prášíly (zdroj: vlastní)

Příloha 10: Gruberg (zdroj: vlastní)

Příloha 11: Velký Bor (zdroj: vlastní)

Příloha 12: Pomník ve Velkém Boru (zdroj: vlastní)

Příloha 13: Dolní Zelená Hora (zdroj: vlastní)

Příloha 14: Kaple ve Zhůří (zdroj: vlastní)

Příloha 15: Pomník ve Zhůří (zdroj: vlastní)

Příloha 16: Dobrá Voda pohled na kostel (zdroj: vlastní)

Příloha 17: Dům sv. Vintíře (zdroj: vlastní)

Příloha 18: Pohled na Dobrou Vodu (zdroj: vlastní)

Příloha 19: Oltář v kostele Sv. Vintře – Dobrá Voda (zdroj: vlastní)
